

Kristillinen miestenlehti Tosimies

6/21 7,00 €

4 ICCC Suomi ry 30 vuotta

18 Sana ohjaa vaikeissakin päätöksissä

26 Tuli terrorismin ja sodankäynnin välineenä

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

KTMP Group
Mustasaari

► ILMOITUSHINNAT 2021

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 40 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 45 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Toivotaan että tänä talvena ihmiset voivat harrastaa talvilajeja koronarajoituksesta huolimatta.

© Holly Mandarich/Unsplash

Sisällys 6 / 2021

- 3 Pääkirjoitus
- 4 ICCC Suomi 30 vuotta
- 8 Toivon lähde sykkii keskellä Jerusalemia
- 11 Sopanen!
• Rauhan Ruhtinaalle olisi käyttöä
- 12 Herkkuja joulupöytään
- 14 Älä unohda kotimaista kalaa
- 17 Taivaasta tuulee
• Joosef, Marian mies
- 18 Sana ohjaa vaikeissakin päätöksissä
- 20 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
• Suurlähettilään vierailu Vaasassa
- 22 Uskon varmuudessa edeten
- 24 En unohda sinua Jerusalem
- 26 Tuli terrorismin ja sodankäynnin välineenä
- 28 Tosimies lukee
• Reijo Ruokanen: Tahdon voimalla maailman ympäri – Ari Huuselan tarina
• M.E. Rosenblad: Toinen otetaan...
• Eero Sorila: Island Lake – Kanadansuomalainen metsäkylä
• Martti Mörttinen: Shlomo Zabludowicz – Holokaustin kauhuista salaperäiseksi suomalaismiljardööriksi
- 30 Lyhyestä virsi kaunis
- 31 Pohojamaan kautta...
- 32 Tosikuvat
• Omerta 6/12
- 34 Elämää Herran huolenpidossa
- 36 Betsaida – kalastajien kotikaupunki
- 38 Lukijan kynästä
• Ihmeinen sanoma
- 40 Tosimies testaa:
Renault Arkana

18

▲ Erikoishammasteknikko Timo Nieminen on pitkänlinjan yrittäjä ihmisten hyvinvoinnin ja hampaiden kunnossa pitämisen parissa.

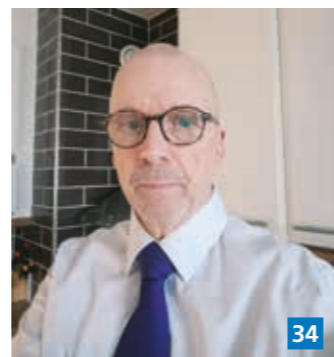
24

▲ Harri Kröger on asunut Jerusalemissa yhtäjaksoisesti 11 vuotta sekä vierailut lyhempiä jaksoja vuosittain viimeisen 35 vuoden aikana maassa.

26

▲ Kautta vuosituhansien, kun kansat ovat käyneet sotia keskenään, on tuli ollut eräs hallitseva elementti sodankäynnissä.

34

▲ Lapsuudessa opittu laulu "Jonk" on turva Jumalassa, turvassa on paremmasa... on tuonut lohdutusta ja levon Samuel Stüberille vaikeina aikoina.

40

▲ Vuoden viimeiselle koeeajolle lähdimme Renault Arkana.

Tiellä taivaaseen...

Moni on hermostunut koventuneista koronarajoituksista ja etenkin koronapassipakosta mm. ravintolaan päästökseen. Rajoituksilla muka loukataan ihmisten valinnanvapautta ja itsemääräämisoikeutta.

Mutta miten käy, kun tämä maallinen taaperruksemme päättyy ja pyrimme sisään taivaan helmiporteista?

Silloin ei kysellä rokotuksista tai koronapasseista, mutta sisäänpääsy voi kuitenkin estyä eläessämme tekemiemme ratkaisujen johdosta.

Olemmeko ottaneet vastaan sen Varsinainen Joululahjan, joka meille annettiin runsaat pari tuhatta vuotta sitten Jeesus-lapsen muodossa? Sen lahjan pitäisi riittää kaiken kulutushysterian rinnalla.

Rauhaisaa joulua ja onnea vuodelle 2022!

Keinonen

ICCC Suomi ry:n
(Kansainvälinen
Kristillinen

Kauppakamari Suomi
ry) perustaminen ei
tapahtunut vauhdilla.
Ensimmäiset vuodet
olivat hiljaiseloa,
mutta työn perustusta
rakennettiin kuitenkin
ahkerasti – näkyvässä
ja näkymättömässä
maailmassa.

Järjestö rekisteröitiin
26.10.1991. Perustajajäsenet
olivat Seppo Välimäki (pj),
Hannu Hurri (varapj), Kari Suo-
mi sekä Matti Oinonen, jotka
yhdessä puheenjohtaja Seppo
Välimäen johdolla hoitivat yh-
distyksen sääntö- ja rekisteröin-
tasiat. Jäseniä oli alussa vain
kourallinen.

ICCC Suomi ry 30 vuotta

Gunnar Olsonin sanoma innosti

Monet järjestössä mukana olevat
ovat inspiroituneet ruotsalaisen
Gunnar Olsonin sanomasta, ja
siitä vaikuttuneina ja innostu-
neina tulleet mukaan ICCC:n

toimintaan. Myös nykyinen hal-
lituksen jäsen, entinen puheen-
johtaja ja kantava voima, Fredrik
Ekholm, liittyi Gunnar Olsonin
vaikutuksesta järjestöön vuon-
na 1992. ICCC:n kansainvälisen
osaston toiminta oli jo tuolloin

▼ Vapautettu bisnes -kirja ilmestyi suo-
meksi vuonna 2003.

▼ ICCC News vuodelta 2011.

@ Tarja Jääskeläinen

vilkasta, ja vuosittain järjestettiin
konferenssi jossain päin maail-
maa. Vuonna 1992 konferenssi
oli Jerusalemissa. Myös Ekholm
osallistui tuohon Shalom Israel
-tapahtumaan vaimonsa Kerstinin
kanssa. Siitä lähtien he ovat
osallistuneet oikeastaan jokai-
seen ICCC:n kansainväliseen
konferenssiin. ICCC Suomi ry:n
hallitusta ja jäseniä pyritään aina
rohkaisemaan osallistumaan näi-
hin kansainvälisiin konfe-
rensseihin ja toimintaan, koska
ne vahvistavat näkyä ja ymmär-
rystä ICCC:n tärkeästä tehtävästä.
Myös Israelin siunaaminen ja
käytännön tekeminen ovat olleet
ICCC Suomelle aina tärkeitä.

Vuonna 1993 ICCC Suomen
vuosikokous järjestettiin Tam-
perereella hämyisessä hotellin
kabinetissa. Paikalla oli kuusi
miestä. Tuolloinen puheenjohta-
ja kertoi kokensa alusta asti,
että hänen tehtävänsä on vain
laittaa järjestö pystyyn, ja että
joku toinen on tarkoitettu vie-
mään sitä eteenpäin. Hän kertoi
myös, että oli kokenut ja saanut
Herralta jo vuotta aiemmin, että
oikea ihminen olisi Fredrik Ek-
holm. Hänet siis valittiin uudeksi
puheenjohtajaksi.

Kutsu palvelulla Suomen liike- ja työelämää

Saman vuoden (1993) marras-
kuussa järjestettiin ICCC:n Eu-
rooppa-konferenssi Saksassa.
Puhujina olivat muun muassa
Gunnar Olson ja Derek Prince.

Fredrik Ekholm kertoo koke-
muksistaan tuossa konferenssis-
sa: – Koin suurta kaipuuta ko-
kea jotain syvempää, josta olisi
hyötyä kollegoilleni Suomessa.
Jumalan käsi olikin kirjaimelli-
sesti raskaana ylläni. Hän pu-
hui minulle tehtävästäni ja vas-
tuustani tuoda ICCC:n sanoma
Suomeen ja ottaa vakavasti sen
missio. Koin tuskaa siitä, että

▼ ICCC Suomen nykyinen johtokunta:
Antero Laukkanen, Jussi Peltola, Lassi
Jääskeläinen, Saku Pitkänen (pj) ja Fred-
rik Ekholm (varapj).

▲▲ "Tee jotain konkreettista Beniniä auttaaksesi" -sanoman vauhdittamana pro-
jektista kehittyi enemmän kuin oltiin voitu kuvitellakaan: kaksi koulua, pienempi
sairaala ja terveyskeskus.

niin monet uskovat suomalaiset
liike-elämän ihmiset ovat siteissä
ja erottavat hengellisen elämän
omasta käytännön elämästään
sen sijaan, että ymmärtäisivät
arjen työn olevan myös Jumalan
palvelemista, ja että jokainen voi
olla siunaukseksi työelämässä ja

yhteiskunnassa. Sydämeni huusi
Jumalan puoleen ja sain vahvem-
man unelman kristittyjen työelä-
mässä olevien ICCC-verkoston
muodostamiselle. ICCC:n työn
kautta suomalaisten toivottiin
saavan vapautta ja ymmärrystä
siitä, mitä Jeesuksen sovitusyö

▼ Elokuussa 2005 kokoontuikin sitten noin 60 nuorta ehkä 20 eri maasta kymme-
nen päivää kestäneeseen Discover God's plan for your Working Life -konferenssiin
Vaasaan. Sittemmin järjestettiin samaiset konferenssit vielä 2007, 2010 ja 2015.

ristillä tarkoittaa kaikilla elämän-
alueilla – myös liiketoiminnassa
ja työelämässä.

Näky kantaa

Ekholm muistaa, että ICCC:n al-
kutaival tuntui hankalalta. – Oli
monenlaisia vaikeuksia. Ajatus
siitä, että panostettaisiinkin ai-
kaa ja energiaa muihin tehtäviin
ICCC:n sijaan, kävi mielessä.
Teimme mielestämme kovasti
työtä, mutta emme kolmeen
vuoteen silti nähneet juurikaan
tuloksia. Rukoilimme hyviä vas-
tuunkantajia. Olemme kiitollisia
Herralta, että saimme häneltä
voimaa ja intoa jatkaa. Teimme
parhaamme ja juoksimme sen
näyn kanssa, että ICCC saisi
tukevan jalansijan Suomessa.
Kun olemme vähässä uskollisia
emme anna periksi, saamme
nähdä tuloksia. Saimme Herralta
luovia ajatuksia ja voimaa toi-
mintaan sekä lukuisiin matkoi-
hin ympäri maata.

ICCC:n ensimmäisiä vuosia
Fredrik kutsuu koettelemuksen
vuosiksi.

– Mutta kun toimimme us-
kollisesti Jumalalta saamamme
kutsumuksen mukaisesti, näky
kantaa hedelmää. Olemme
nähtäneet rouskuvastauksia sekä
saaneet hienoja ja antautuneita
jäseniä johtoryhmään, puhumat-
takaan alati lisääntyneestä jäsen-
kunnastamme. Jäsenkasvumme
on ollut ICCC:n kansainvälisessä
mittakaavassa yksi parhaista. Jo
vuonna 2007 meillä oli 162 mak-
savaa jäsentä.

Olemme myös tutustuneet
monenlaisiin työelämän aloi-
hin ja ihmisiin työmme kautta
vuosien aikana. Katsomme kii-
tollisina kolme vuosikymmentä
ja kiitämme saamastamme luot-
tamuksesta sekä Suomessa että
kansainvälisellä tasolla.

ICCC Suomi käytännössä

Toiminta on ollut vilkasta ja
säännöllistä. Alueellisen toimin-
nan lisäksi olemme pyrkineet
vuosittain järjestämään kevät-
ja syysseminaarit. Lisäksi on
järjestetty TWL-koulutuksia eli ▶

► Uudistunut työelämä -kurseja. Aktiivinen toiminta on myös tuonut kasvua.

Olemme myös järjestäneet seminaareja yhteistyössä eri seurakuntien, organisaatioiden ja liikejärjestöjen kanssa. Niistä yhtenä mainittakoon Helsingin NMKY:n kanssa järjestetty suuri konferenssi, jonka johtajuuskannavalla opetimme toistakymmentä vuotta. Yhteyden rakentaminen eri tahojen välillä on ollut meille tärkeää.

Tärkeitä toimintamuotoja korona-aikana ovat olleet Zoom-tapahtumat ja perjantain aamurukoukset.

Nyt lähdemme ilolla eteenpäin kohti uusia päämääriä. Toivomme, että paras on vasta edessäpäin. Olemme kiitollisia kaikista tämän elinvoimaisen organisaation kautta kokemistamme siunauksista. Pyrimme jatkossakin palvelemaan yhteiskuntaa, elinkeinoelämää ja jäseniämme par-

► Fredrik Ekholm toimi vuonna 2019 Helsingissä järjestetyn Jerusalem Prayer Breakfast -tapahtuman kansallisena johtajana. ICCC kantoi tapahtuman järjestely- ja talousvastuun.

▲ Jerusalem Prayer Breakfast kansainvälinen johtaja Albert Veksler, Fredrik Ekholm, ent. Knesetin jäsen Robert Ilatov sekä ent. USA:n kongressiedustaja Michele Bachmann rukoilevat JPB-tapahtumassa Hollannissa tulevan Suomen JPB-tapahtuman puolesta.

haalla mahdollisella tavalla.

ICCC osallistuu projektiin Afrikassa

Oli suuri maailmanlaajuinen lähetyskonferenssi Etelä-Afrikassa. Konferenssissa oli osallistujia 130 maasta. ICCC:n kansainvälinen osasto järjesti samalla liikemieskonferenssin, johon myös Beninin presidentti ja ministereitä osallistui. Pohdimme yhdessä, miten tuota köyhää Afrikan valtiota voisimme auttaa. Olen harvoin kokenut Jumalan puheen niin selkeästi kuin tuolloin: "Tee jotain konkreettista Beniniä auttaaksesi."

Tartuin kutsuun, koska se tuli sydämelleni niin voimakkaasti. Auttaa tuota maista köyhimpää. En tiennyt mitä tekisin, miten toimin, saati mistä löytäisin aikaa. ICCC Suomen puheenjohtajana tahdoin saada järjestön mukaan projektiin – osalliseksi johonkin isompaan. Projektista kehittyikin suuri – enemmän kuin olimme voineet kuvitellakaan: Kaksi koulua, pienempi sairaala ja terveyskeskus. ICCC Suomi on jäsenistönsä avulla saanut kokoon noin 20 000 euroa avustusrahaa Beniniin vuosittain (2000 – 2016). Lisäksi olemme saaneet huomattavasti enemmän valtionapua. Tuhannet ihmiset ovat saaneet apua ja koululaiset mahdollisuuden opiskeluun.

Next Generation -konferenssit

Joulukuussa 2004 sain kansainväliseltä hallitukselta, jossa istuin, haasteen järjestää kansainvälinen nuorisokonferenssi. Ensin pidin haastetta mahdottomana, mutta Jumala laski tuon tehtävän kuitenkin vahvasti sydämelleni. Elokuussa 2005 kokoontuikin sitten noin 60 nuorta ehkä 20 eri maasta kymmenen päivää kestäneeseen Discover God's plan for your Working Life -konferenssiin Vaasaan. Sittemmin järjestettiin samaiset konferenssit vielä 2007, 2010 ja 2015. Autoimme myös muita vastaavien konferenssien järjestämisessä.

Jerusalem Prayer Breakfast -liike

JPB-tapahtumat alkoivat Jerusalemissa vuonna 2017. Koimme Suomessa, että tällainen voitaisiin järjestää myös meillä, ja niin

tapahtuikin vuonna 2019. ICCC Suomi ry kantoi Helsingissä järjestetyn tapahtuman järjestely- ja talousvastuun. Mukana vastuunkantajina oli ICCC:n hallituksen jäsenten lisäksi myös jäseniämme, muiden joukossa kansan-

edustaja Peter Östman.

Tapahtuman valmistelut veivät paljon aikaa, mutta lopputuloksena oli noin 230 työ- ja seurakuntaelämän johtajaa koonnut onnistunut tapahtuma täynnä Jumalan läsnäoloa.

▲ Helsingissä järjestettyyn Jerusalem Prayer Breakfastiin osallistui noin 230 työ- ja seurakuntaelämän johtajaa.

Makor Hatikvan koulussa opiskelee noin 140 oppilasta. Kuvassa osa heistä.

▲ Makor Hatikva -koulun rehtori Yoel Russu perheensä kanssa.

koulunsa kuulumisia.

– Jerusalemin messiaanisella koululla on Suomessa lukuisia ystäviä ja tukijoita, jotka ymmärtävät sekä messiaanisen koulutuksen että sille osoitetun taloudellisen tuen tarpeen. Koulu ei saa valtiolta taloudellista tukea, muistuttaa Yoel.

Yoel Russu ja hänen perheensä rakastavat Suomea, joka on heidän mielestään hyvin kaunis maa.

– Israel ja Suomi ovat hyvin erilaisia, sekä kulttuurin että ilmaston puolesta. Mutta meidän lippumme ovat hyvin samankaltaiset. Suomessa uskovaiset rakastavat Israelia, iloitsee Yoel. Täällä uskotaan Jumalan kansalleen antamiin lupauksiin; siihen, ettei Jumala ole unohtanut kansaansa ja että Hän rakastaa heitä.

Ukrainan juutalainen
Jerusalemin messiaanisen kou-

luun rehtori Yoel Russu syntyi juutalaiseen perheeseen Ukrainassa. Ultraortodoksinen isoisä selviytyi holokaustista ja työskenteli sodan jälkeen paikallisessa synagogassa.

– Hän meni naimisiin isoitini kanssa sen jälkeen, kun hänen ensimmäinen perheensä oli kuollut natsien kuolemanleirillä, kertoo Yoel.

Yoelin lapsuusaika näyttäytyi juuri sellaisena, kuten elämä yleensäkin Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen taloudellisten ongelmien ja haasteiden keskellä, mutta hänen elämässään oli myös paljon Jumalan vaikuttamaa iloa.

– Äitini vastaanotti Yeshuan (Jeesus) minun ollessani 10-vuotias ja itse synnyin uudesti täytettyäni 14. Tultuani 19 vuoden ikään kerroin äidilleni, että meidän tulisi juutalaisena perheenä tehdä Aliyah, siis muuttaa Israel-

▼ Jerusalemin messiaanisen koulun oppilaita yhteisessä harjoituksessa.

Kari O. Niemi

Makor Hatikva on ainoa Israelin valtion virallisesti hyväksymä messiaaninen koulu Israelissa. Koulun nimi tarkoittaa toivon lähdeä ja koulupäivät alkavat rukouksella, ylistyksellä ja Jumalan Sanalla. Yhdessä rukoillaan Jumalan huolenpitoa koulupäivän ajaksi.

Makor Hatikva -koulun rehtori Yoel Russu vieraili kuluvan vuoden loppupuolella toista kertaa Suomessa. Hän osallistui muun muassa Israel-konferenssiin, jossa hän kertoi sekä Israelin viimeaikaisista tapahtumista että

Toivon lähde sykkii keskellä Jerusalemia

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

Keren Kajemet Finlandin (KKF) ajankohtainen projekti – "Huippuosajien Talo", Nof Hagaliissa, Ylä-Nazaretissa

Projektin tavoitteena on suoda Israelin syrjäseutujen nuorille samat mahdollisuudet tulevaisuuteen kuin suurissa asutuskeskuksissa asuville.

Huippuosajien Talot ovat koulutuskeskuksia, jossa nuoret voivat kokoontua koulupäivien jälkeen. Loistavat puitteet sekä ammattiohjaajat tukevat nuoria heidän opinnoissaan. Nuorilla on mahdollisuus kehittää kykyjään ja toteuttaa itseään uudella tavalla.

Huippuosajien Talot tukevat myös nuorten sosiaalisia kanssakäymisen taitoja, mikä edistää hyvinvointia ja näin ollen vaikuttaa merkittävästi koko yhteisöön. **Kiitos tuestasi!**

Lisätietoa: www.kkl.fi/2020/05/uusi-projekti-alkaa-tule-mukaan
Pankki: NORDEA FI83 1023 3000 2472 42 – Viitenumero: 20255

Poliisihallituksen 27.4.2020 myöntämä
rahankeräyslupa RA/2020/481

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

▲ Makor Hatikva -koulun opettajien rukoushetki.

liin, muistelee Yoel.

Muutettuaan Israeliin Yoel palveli kolmen vuoden ajan Israelin armeijassa, mutta palasi tämän jälkeen Kiovaan, Ukrainaan opiskellakseen raamattukoulussa, jossa hän tapasi tulevan vaimonsa. Asuttuaan kahden vuoden ajan Kiovassa, Yoel palasi vaimonsa kanssa Israeliin. Perheeseen on tämän jälkeen syntynyt kaksi poikaa ja tytär.

– Messiaaninen yhteisö ei ole Israelissa kovin suuri, joten se on jotakin erityistä, kun juutalaiset vastaanottavat Jeesuksen messiaanana, kertoo Yoel. Jerusalemissa on useita messiaanisia yhteisöjä – suurin osa niistä varsin pieniä – joissa puhutaan yhteisöstä riippuen hepreaa, englantia, venäjää tai etiopialaisten kieltä. Kaikki rakastavat Herraa ja ylistävät Häntä oman erityisen kulttuurinsa mukaisesti.

Yoelin mieleisin paikka Jerusalemissa on “Mishkenot Sha’ananim” -lähiö, joka sijaitsee heti Jerusalemin vanhankaupungin muurien ulkopuolella. Lähiö rakennettiin 1800-luvulla ja siellä voi aistia maalaismaista rauhaa, jota Jerusalemissa yleensä ottaen puuttuu.

Koulu Jerusalemin ytimessä

Jerusalem on Yoelin mielestä erityinen kaupunki, mutta asu-

▲ Lounastauko.

minen siellä ei ole hänen mukaansa kuitenkaan mutkatonta.

– Kaupungissa on laaja ultraortodoksinen yhteisö ja siellä asuu paljon arabeja. Yhtä lailla kaupunki houkuttelee laajan kirjon ihmisiä eri puolilta maail-

maa, analysoi Yoel. Meidän tulee muistaa, että Jumala on kehoittanut meitä rukoilemaan rauhaa Jerusalemlle.

Monimuotoisen ja eloisan kaupungin ytimessä sijaitsee Makor Hatikvan koulu, jossa opis-

kelee noin 140 vuosiluokkien 1-9 oppilasta. Koulussa opiskellaan valtiollisen opetussuunnitelman mukaisesti, mutta tämän lisäksi on joitakin messiaanille uskaville suunnattuja opintokokonaisuuksia. Koulussa on myös sekä arabitaustaisia että pakolaisina Afrikasta tulleita oppilaita.

– Virallisen aseman saaminen ei ollut helppoa, sillä vastustusta oli paljon. Jumala on kuitenkin suuri ja uskollinen. Hän on yläpuolella kaikkien hallitusten ja valtojen, muistuttaa Yoel. Yhtä lailla korona-aika on haastanut koulun arkea, mutta Jumalan avulla kaikki on mahdollista. Koulu kasvaa ja kehittyy, jonka johdosta tarvitsemme uuden rakennuksen ja suuremman budjetin.

Messiaanisen yhteisön edustaja

Koulu toimii siltana eri puolilla

Rehtorin rohkaisu

Kertomus Nehemiasta on erityinen. Kaikkien vastoinkäymisten keskellä hän tiesi, kuinka etsiä Jumalaa, pyytää ja tehdä mahdollista. Hänen johdollaan kyettiin rakentamaan Jerusalemin muurit uudelleen, onnistuttiin suuressa kansallisessa tehtävässä. Mutta kaikki ei ollut täydellistä. Rakentamisen aikana kohdattiin useita vastoinkäymisiä, mutta Nehemia tiesi toimivansa Jumalan tahdossa. Kun kyseessä on Jumalan tahto – vaikka olisikin vaikeaa ja olisimme kyenneet toteuttamaan vain puolet siitä, mitä suunnittelimme – niin Hänen kanssaan voimme edetä kokosydämisesti ja nähdä Hänen siunaavan kättemme työn. Neh 4:6

Voit liittyä Makor Hatikva -perheeseen osoitteessa: www.makorhatikva.org

Israelia vaikuttavan messiaanisen yhteisön ja Israelin hallituksen välillä. Kun koulun toimintaa valvovat viranomaiset tulevat käymään koululla, kuulevat he uskosta Jeesukseen, messiaanisesta opetussuunnitelmasta ja ehkäpä ensi kerran siitä, kuinka erityinen nimenomainen paikka on ja keitä ovat messiaaniset juutalaiset.

Lasten kasvattaminen Israelissa on toisaalta hyvin luonnollista, sillä jokaisessa perheessä on useita lapsia, mutta kasvatustehävä ei ole kuitenkaan helppo.

– Israelilaiseen koulutusjärjestelmään sisältyy sekä vapaamielisiä että perinteisiä juutalaisia arvoja, mutta kummassakaan tapauksessa ei Jeesusta hyväksyttyä messiaana. Tämän johdosta on erinomaisen merkityksellistä, että Israelissa on koulutusta myös niitä perheitä varten, jotka haluavat lastensa opiskellevan sekä Vanhan että Uuden testamentin arvojen mukaisesti, määrittelee Yoel.

– Elämme lähellä Jeesuksen paluuta, muistuttaa Yoel. – Pyydän sinua, rukoile Makor Hatik-

va -koulun, messiaanisen yhteisön ja koko Israelin puolesta.

Yhden äidin visio

Makor Hatikva on erinomainen esimerkki siitä, kuinka yksi ihminen voi näkyä inspiroimana saada aikaan merkittäviä asioita. Noin 30 vuotta sitten Debbie Miller -niminen äiti jakoi näkyänsä koulusta, joka tarjoaisi raamattulisiin arvoihin pohjautuvaa koulutusta messiaanisen yhteisön lapsille. Pian tämän jälkeen muutamat saman näyn omaavat vanhemmat aloittivat hyvin pienen koulun, jossa oli kaksi luokkaa ja kaksi opettajaa. Ensimmäisenä toimintavuotena oppilaita oli kymmenen ja toinen opettajista oli näyn saanut Miller.

Koulu synnyttiin paljolla rukouksella ja se perustettiin nimensä mukaisesti tuomaan toivoa messiaanisen yhteisön perheille, joita ei tuohon aikaan ollut Israelissa kovinkaan monia. Yhden äidin näystä kasvoi koulu, jossa on tällä hetkellä useita opettajia ja pitkälti toista sataa oppilasta.

▼ Makor Hatikva -koulun rehtori Yoel Russu vieraili Toivon Syke -seurakunnan rukousillassa. Kuvassa Yoelin vierellä Pisara Kirppiksen toiminnanjohtaja Pekka Vauromaa.

Rauhan Ruhtinaalle olisi käyttöä

Ei ihme, että työtehtävissään olleet paimenet pelästyivät. Yö yön perään, viikosta toiseen, kuukaudesta toiseen, vuodesta toiseen he olivat vartioineet laumaansa pedoilta tai varkailta. Seuranaan vain läpitunkematon pimeys, johon nuotit loivat hämärää valoaan. He eivät olleet ihmisiä, joille tärkeimmät uutiset ensimmäiseksi kerrottiin. Yhteiskunnan pohjalle kuuluvat eivät voineet ylvästellä uusimpien uutisten tietäjinä. Kuitenkin Kaikkivaltias Jumala oli valinnut heidät maailman suurimman uutisen ensimmäiseksi kuulijoiksi. Ja millä tavalla. Musta Lähi-Idän taivas rävähti kirkaaksi, enkeli toi viestin Vapahtajan syntymisestä ja taivaallinen sotajoukko kajautti: ”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maan päällä rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto.”

Profeetta Jesaja ennusti Jeesuksen, Messiaan, syntymän noin 700 vuotta ennen sen tapahtumista. ”Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhan Ruhtinas.” (Jes 9:5) Messias tuli, mutta päättyi ristille. Hylkäys oli täydellinen. Hän nousi kuolleista, ja hän elää tänään. Mutta kuinka moni oikeasti uskoo. Maailmankirjat ovat olleet ja ovat niin sekaisin, että Rauhan Ruhtinaalle olisi oikeasti käyttöä.

Laskeudutaan ihan ihmisen tasolle maailmanpoliittisista svääreistä. Riitoja, toisin ajattelevien halveksimista, loukkaantumisia, mielensä pahoittamista, oman totuuden tyrkyttämistä. Tätä me näemme joka päivä. Somen huutokuoro vie poliitikkoja ja valtamediaa miten tahtoo. Ja jos olet toista mieltä, sinut vaiennetaan. Yritäpä saada vaikka YLEen tai Hesariin mielipiteesi miehen ja naisen välisen avioliiton raamatulliset perustelut, näet mitä tapahtuu. Sinut, säälittävä luuseri, vaiennetaan kuoliaaksi.

Mutta olisi Rauhan Ruhtinaalle käyttöä myös Herran viinitarhoissa. Ei tarvitse ottaa kuin koronapandemia, rokotukset tai koronapassi esille, niin kirveet alkavat heilua. Olen katsellut ihmeissäni sitä intohimoa, millä monet kristityt toisiaan listivät olit sitten rokotemyönteinen tai -kielteen. Pedon merkit ja salakavalat sirut syrjäyttävät analyttisen ja kiihkottoman arvioinnin. Jos et ajattele niin kuin minä, olet toivoton hölmö. Ja jos en muuta kiusaa keksi, niin perun vaikka Tosimies-lehden tilauksen. Näinkin voi näyttää toiselle keskisormeaan.

Salaliittoteoriat tuntuvat joitakin kiinnostavan enemmän kuin Jumalan puhdas Sana. Monet niistä kohkaavat tuskin tuntevat Raamatun todellisuutta ja kokonaisilmoitusta. Peukalopaikoilla ei pitkälle pötkitä tässä synnin turmelemassa maailmanajassa. Ei edes ylistyslaulujen loputon toistaminen tai virsien syvälliset säkeet vaikuta, ellei niiden sanoma tule lihaksi, muuta asenteita ja käyttäytymistä. Jeesus sanoo. ”Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisiaanne.” (Joh 13:35) Tässä on pieni, tärkeä sana: jos. Näin myös alkukielessä.

Herkkuja joulupöytään

Kimmo Janas

Joulu on jo ovella, ja kodeissa aletaan pikkuhiljaa suunnitella joulun ruokalistaa. Kinkku vai kalkkuna taitaa olla edelleen ääsiyyskysymys.

Vielä kuukausi sitten näytettiin siltä, että tänä jouluna päästään järjestämään vihdoin isompiakin juhlaa, mutta koronatilanteen käännyttyä varsin huolestuttavaan suuntaan, edessä on taas juhlintaa hieman rajoitetuimmissa ryhmissä.

Mutta oli koronaa tai ei, joulussa on monen mielestä parasta – siis sen alkuperäisen sanoman lisäksi – perheen kanssa vietetty yhteinen aika ja mahdollisuus herkutella oikein kunnolla.

Vankka ykkössija

Ja millä sitten jouluna herkutellaan?

HKScanin teettämän tutkimuksen mukaan jouluruokien ylivoimainen ykkösherkku on edelleen joulukinkku.

73 prosenttia kyselyyn vastanneista kertoo syövänsä jouluna

kinkkua. Kakkospaikka on yhtä selvä. Porkkanalaatikko on toiseksi suosituin jouluherkku 63 prosentin mielestä. Joka toisessa joulupöydässä on tarjolla myös lantulaatikkoa, perunalaatikkoa, graavilohta ja joulupuuroa. Ainoastaan noin neljällä prosentilla jouluruoat ovat täysin

vegaanisia. **▲** Viljaporsaan Uunivalmis Jouluhalko kannattaa paistaa 100-125 -asteisessa uunissa. Koska kyseessä on vähärasvainen ulkofilee, on oikea kypsäys erittäin tärkeää. Jos Jouluhalkoa paistaa liian kypsäksi, siitä tulee kuiva. 72 astetta riittää hyvin mehukkaaseen lopputulokseen.

vegaanisia.

Vaikka perinteiset ruoat ovat pitäneet pintansa, joulupöytä on monipuolistunut ja paikkansa ovat ottaneet esimerkiksi erilaiset kalat ja äyriäiset.

Ja kun tänä vuonna joulupyhät ovat lyhimpiä mahdolliset, on syytä pitää kiirettä, että ehtii latoi lautaselleen kaikki mahdolliset herkut.

Kinkku pienenee

Liekö syynä juuri tämän vuo-

◀ Tämän vuoden joulu-uutuus on harmaasuolattu HK Viljaporsaan Uunivalmis Jouluhalko, jonka pakkaus toimii paistopussina.

▶ Kananpojan Juhlapaisti on pakattu tyylikkääseen pahlilaattikkoon, jossa on mukana jouluisia reseptejä.

tisen joulun lyhyys vai pöytätarjonnan runsaus, mutta tänä vuonna suosituin joulukinkku on alle kolmikiloinen. Sellaisen paistaa reilu kolmannes (36 %) kinkun hankkivista talouksista. Yli puolet (60 %) kaikista kinkkuista on alle viisikiloisia. Enää alle 10 % kinkkuista on potkallisia, yli 7 kilon kinkkuja. Mikäli haluaa maksimoida kinkun mehukkuuden, kannattaa hankkia juuri luullinen kinkku.

Minäkin muistelen haikeana lapsuuteni jouluja, kun pöydän keskellä komeili 7-kiloinen herkullinen, sinappiuorutettu kinkku...

Monien mielestä kinkun tulisi olla sopivan pienen kokonsa lisäksi myös helppo valmistaa, helppo viipaloida ja helppo säilyttää. Kinkussa arvostetaan ennen kaikkea herkullista makua, suomalaista alkuperää ja vastuullisuutta.

HKScanin tämän vuoden joulu-uutuus on harmaasuolattu HK Viljaporsaan Uunivalmis Jouluhalko.

– Itse asiassa kyseessä ei ole

▶ Käyttövinkki: Poista paistista nahka ja leikkaa siitä ohuita viipaleita. Levitä leivän päälle sinappimajoneesia, lisää muutama viipale juhlapaistia, laita päälle vielä hieman mustaherukkahilloketta, pieni suolakurkku ja yrtejä.

Kari Aihisen vinkki: HK Joulukinkku Bulgogi

- 400 g Kypsästä joulukinkusta leikattuja viipaleita
- Bulgogikastike:
- 3 rkl tummaa seesamiöljyä 4 valkosipulin kynttä
- 3 cm inkivääriä
- 2 rkl sokeria
- 1/2 rkl gochujangia (korealainen chilitahna)
- 2 rkl soijaa
- 2 rkl riisiviinietikkaa
- 1 dl omenamehua
- 1 1/2 rkl seesamsiemeniä

Viipaloi valkosipulin kynnet. Kuori ja hienonna inkivääri. Freesaa valkosipuli ja inkivääri seesamiöljyssä pehmeiksi. Lisää mukaan sokeri, soija, riisiviinietikka, gochujang sekä omenamehu. Anna kiehua hiljalleen 5 minuuttia.

Viipaloi kinkusta pieniä paloja. Paista kinkkupaloihin kaunis ja rapea pinta paistinpannulla pienessä määrässä rypsiöljyä. Lisää pannulle bulgogi-kastike ja karamelloi kinkkupalat, kunnes kastike on hieman paksuuntunut. Tarjoa joulukinkku bulgogi riisin kera.

kinkku, vaan nahallinen ulkofilee, jonka maku on aivan kuten perinteisessä joulukinkussa pitääkin olla. Se on täydellinen valinta niille, jotka haluavat helpon vaihtoehdon perinteiselle kinkulle, kertoo HKScanin Suomen markkinointijohtaja Mikko Järvinen. – Jouluhalon paistaminen on todella helppoa, sillä se on pakattu uunivalmiiseen pakkaukseen, josta irrotetaan vain etiketti ennen paistamista. Uunivalmis pakkaus toimii paistopussina. Kinkku kypsyy parissa tunnissa.

Kinkkua paistaessa kannattaa aina käyttää paistolämpömittaria – mehukkaan kinkun sisälämpötila on 77 astetta, murenevan kinkun 82 astetta.

Vaihtoehto kinkulle

Jos haluaa vaihtelua jouluaaton herkuteluun, HKScanilla on tarjolla Kariniemen Kananpojan Savustettu Juhlapaisti, joka on lempeällä leppäsavulla savustettu, kypsä paisti kananpojan rintaosasta. Pienen kokonsa (540 g) vuoksi se sopii hyvin pieniin talouksiin ja vaikka kinkun rinnalle täydentämään joulupöytää.

– Herkullinen tuote kauniissa pakkauksessa sopii myös tuliaiseksi tai lahjaksi, vinkkaa Marika Rikkinen, joka työskentelee HKScanin lihavalmistajien kategoriapäällikkönä Suomessa.

Joten pitemmittä puheita, ei kun herkuttelemaan!

Kotimaisen kalan kannalta tilanne tänä päivänä on varsin surkea, ellei jopa suorastaan hävettävä. Eli kotimaisen kalan kauppatase on noin 360 miljoonaa alijäämäinen.

Suomeen tuodaan joka päivä yli miljoonalla eurolla ulkomaista kalaa – pääasiassa norjalaista lohta. 80 prosenttia suomalaisten kuluttamasta kalasta on ulkomaista, ja kasvatetun kalan omavaraisuusaste on alle 15 prosenttia. Kuitenkin kuluttajat haluaisivat syödä enemmän kotimaista kalaa.

Sininen vallankumous

Vaikka suomalaiset kuluttajat haluavat kotimaista kalaa, he eivät välttämättä osaa erottaa kotimaista ja ulkomaista kalaa toisistaan.

– Alun perin Raision Benella-brändäyksen tarkoitus oli luoda

Suomeen vahvoja kotimaisen kasvatetun kalan tunnettuja brandeja, huomauttaa Raisioaquan johtaja Tomi Kantola.

Benella Kala on suomalaisten sopimuskasvattajien kasvattama tuoretta ja raikasta kalaa, joka maistuu huippulaatua arvostavalle ja vastuullisesti valitsevalle kuluttajalle. Benella Kalat

ruokitaan Raisioaquan kotimaisilla huippurehuilla, jotka varmistavat, että kalojen sisältämät ja meidän kaikkien sydämen hyvinvoinnin kannalta tärkeät EPA- ja DHA-rasvahapot ovat juuri oikealla ravintosuositusten tasolla.

Vesiviljelyelinkeino on globaalien ruokahuollon tukijalka

jo nyt ja tulevaisuudessa.

Kantola painottaa, että kala on todella resurssitehokas tuotantolain, se hyödyntää sille syötetyn rehun kaikista tuotantoläimistä parhaimmin. 100 kilolla rehua saadaan etenkin lohikaloilla, kuten kirjolohella ja siialla syötävää lihaa 61 kg, kun se broilerin kohdalla on 21 kg, sialla 17 kg

ja naudalla 4 kg. Tässä yksi syy, miksi vesiviljely on voimakkaassa kasvussa maailmalla.

Kotimaisen kalan edistämishjelma

Valtiovalta on kuitenkin herännyt kotimaisen kalan ongelmaan ja hyväksynyt 8.7.2021 kotimaisen kalan edistämishjelman periaatepäätöksen, jolla halutaan lisätä kotimaisen kalan tarjontaa ja osuutta kalan kulutuksesta kestävästi. Tavoite on, että vuonna 2035 suomalaiset syövät kalaa ravitsemussuosituksen mukaisesti 2,5 kertaa viikossa nykyisen 1,7 viikottaisen määrän sijaan. Ja kasvanut kalan kysyntä perustuisi pääosin kotimaisen kalan käytön lisäämiseen.

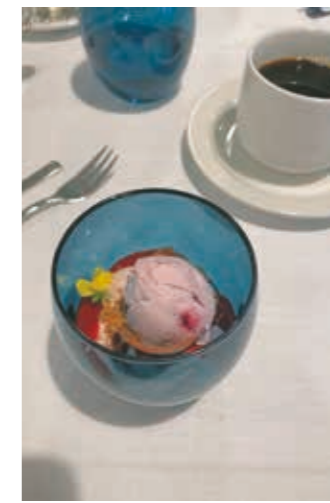
Jotta nämä tavoitteet toteutuvat, tulee Suomessa kalankasvatuksen lisääntyä. Vesiviljelystrategian 2030 visio on, että manner-Suomen tuotanto on noussut nykyisestä 10 000 tonnista 25 000 tonniin ja kasvatetun kalan kotimaisuusaste yli 50 prosenttiin.

– Tässä on merkillepantavaa, että toiminnan kasvu ei suinkaan vaaranna vesien ja merenhoidon

► Miltä kuulostaisi luumupannacotta kalaliivateella?

- 3 liivatelehteä tai 4 g kalaliivatejauhoa
- 5 dl kuohukermaa
- 1 dl hienoa sokeria
- 1 tl vaniljasokeria
- 1 dl Recioto-viiniä
- 1 dl luumihilloa

Anna liivatelehtien seistä kylmässä vedessä 5 minuuttia. Kiehauta kerma ja sokeri kattilassa. Lisää Recioto ja luumuhillo joukkoon. Nosta liivatelehdet vedestä ja lisää kattilaan lämpimän kerman joukkoon. Sekoita, kunnes liivatelehdet/jauho on sulanut. Kun kerma on jäähtynyt, lisää joukkoon vaniljasokeri. Kaada seos annosvuokiiin ja anna jäähtyä jääkaapissa 3 tuntia. Kumoa ja tarjoile jäätelön kera.

Himoittavaksihiillostettu Benella Siika. Tarveaineet siikaa, sokeria, suolaa, valkopippuria, pari oksaa tilliä. Kaveriksi munakastike mustapippurilla. Maukasta.

tavoitteiden saavuttamista, tarkentaa Kantola.

Itämerirehu on hoitokalustusta

Moni on huolissaan Itämeren rehevöitymisestä, mutta Raisioaquan kehittämän Baltic Blend -itämerirehun ansiosta kalankasvatusta on myös ympäristöteko.

Baltic Blend -rehun valmistusta varten kalastetun silakan ja kilohailin mukana nostetaan Itämerestä suurempi määrä fosforia kuin mitä koko kotimaaisesta kalankasvatuksesta palautuu takaisin mereen. Eli silakasta ja kilohailista valmistetaan kalajauhoa ja -öljyä, josta Raisioaqua valmistaa rehuja kalankasvattajille.

Kalankasvatuksen typpikuormitus puolestaan pienenee ravinteiden kierron seurauksena merkittävästi. Jokainen Baltic Blendillä kasvatettu Benella -kirjolohi ja Benella siika vähentää Itämereen muutoin päätyvää fosfori- ja typpikuormaa.

– Meillä on mahdollisuus syödä Itämeri parempaan kuntoon Benella-kala kerrallaan, johtaja Tomi Kantola.

Älä unohda kotimaista kalaa

► Finlandia-ravintolan huippukokki Mika Jokela ohjeistaa tekemään Confattua Benella Kirjolohia.

- 720 g Benella Kirjolohifileettä
- 3 rkl karkeaa merisuolaa
- 1 tl sokeria
- ripaus valkopippuria myllystä
- 2 sitruunaa
- 5 dl luomuoliiviöljyä.

Ripotele lohifileelle suola, sokeri ja valkopippuri. Levitä päälle sitruunaviipaleet. Anna kalan makuuntua jääkaapissa 3 tuntia.

Poista sitruunaviipaleet ja pyyhi talouspaperilla suola kalan pinnalta. Laita filee vuokaan ja kaada päälle oliiviöljyä niin, että se juuri ja juuri peittyy. Aseta paistomittari kalan paksuimpaan kohtaan. Kypsennä 80-asteisessa uunissa, kunnes paistomittari näyttää kalan lämpötilaksi 50 astetta. Tähän kuluu aikaa noin 20-30 minuuttia.

Nosta confattu kirjolohifilee pois vuokaasta, taittele herkun alle pari palaa talouspaperia ja anna jäähtyä muutaman joululaulun ajan.

Confatun Benella Kirjolohen kanssa voi tarjoilla fenkoli-piparjuurisalaattia, piparjuuri-perunaterriniä ja kirjolohen mätiä sekä sitruunaruohokastiketta.

Tosimies-lehti on lehti, jossa kaikuu toisen maailman ääni. Se kääntää katseet kohti uusia alkuja ja siinä soi armollinen meno. Se ei kaihdakaan totuutta, eikä hymistele ajan virtausten edessä. Onnittelten ja siunaan 20-vuotiaista Tosimiestä. Sinua tarvitaan.

Antero Laukkanen
kansanedustaja, sosiaalineuvos

ONNEA 20
TOSIMIES

Kukaan ei leiki
mun kanssa,
ne vaan lukee
uusinta Tosimies -lehteä...

6 numeroa
vain 40 euroa!

Tilaa netissä
www.tosimies-lehti.fi

www.kuumailmapalolennolle.fi
info@careaction.fi

Taivaasta tuulee
Kari O. Niemi

Joulun aikaan elämme hetkessä, jolloin muistelemme Jeesuksen syntymää. Jeesuksen ohella pysähdymme pohtimaan ja ihastelemaan Marian roolia Jumalan synnyttäjänä. Tämä tarkoittaa usein sitä, että unohdamme Jeesuksen isähahmon Joosefin merkittävän vaikutuksen Jeesuksen elämän ensimmäisissä vaiheissa ja jo ennen Hänen syntymäänsä. Tällä kertaa annamme palstatilaa Joosefille ja tarkastelemme hänen huikkea kutsumustaan osana Jeesuksen maanpäällisiä vaiheita.

Joosefin kerroksellinen kutsumus

Matteuksen evankeliumin alkuun on kirjattu ”Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Abrahamin pojan, syntykirja” ja osana tätä jatkumoa kirjoitetaan muutamaa jaetta myöhemmin, kuinka ”Jaakobille syntyi Joosef, Marian mies, hänen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi”. Nimenomaista sukuluetteloa kirjoitettaessa tiedettiin Joosefista tulleen Jumalaa lukuun ottamatta tiesi kukaan Joosefin syntyessä. On inspiroivaa pysähtyä ajattelemaan Jumalan suunnitelmaa, jonka uskon olevan olemassa jokaista luotua varten. **Vaikka kutsumukset ja elämäntehtävät ovat jokaisen kohdalla erilaisia, ovat ne kaikki kuitenkin Jumalan parasta itse kullekin.** Ja näissä Jumalan suunnitelmissa on myös kerroksellisuutta, kuten Joosefinkin esimerkki osoittaa. Sen ohella, että hänestä tuli Jumalan valinnan ja aivoituksen mukaisesti Jeesuksen isähahmo, oli hän myös Marian mies. Joosef oli siis perheen pää, jolle lankeisi huolenpidollinen vastuu sekä vaimostaan Mariasta että Jeesuksesta ja myöhemmin myös muista Marian synnyttämistä lapsista.

Joosef, Marian mies

Hienotunteinen Joosef

Joosefin hienotunteisuus ja halu etsiä Marian parasta näkyi heti heidän yhteisen elämänsä alkutaipaleella. Kuten Raamattu osoittaa, Marian huomattiin olevan yllättäen raskaana jo Marian ja Joosefin kihlusaikana. On mielenkiintoista pohtia nuoren kihlparin keskinäistä kommunikointikykyä, sillä kuten muistamme, tarvittiin enkeli ilmoittamaan Joosefille, että Marian raskaus johtui Pyhän Hengen ylläluonnollisesta vaikutuksesta. Eikö Maria tohtinut tätä Joosefille kertoa vai eikö Joosef uskonut Mariaa? Niin tai näin, Herran enkelin välittämä viesti avasi kuitenkin Joosefin ymmärryksen, eikä hänellä tuosta hetkestä eteenpäin ollut minkäänlaisia aikeita hyljätä Mariaa. Mutta tätä ennenkin hän oli päättänyt hoitaa suunnittelemansa eroprosessin kaikessa hiljaisuudessa, **ettei Maria joutuisi tapahtumien keskipisteessä ylenmäärin kärsimään.** Raamattu kertoo, kuinka ”Joosef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salaisesti hyljätä hänet.”

Joosefin keskeinen rooli

On mahdotonta tietää, kuinka Marian ympärillä olleet ihmiset suhtautuivat naiseen, joka kantoi kohdussaan lasta, jonka isästä ei varmastikaan heidän ymmärryksensä mukaan näyttänyt olevan varmaa tietoa. Uskon kuitenkin, että jollakin tavoin Maria joutui kokemaan **halveksuntaa ja ylenkatsetta, josta Joosefin tuli osalliseksi** päättäessään pysyä Marian rinnalla. Eikä Herran enkeli osoittanut Joosefille

muutoinkaan vain sivustaseuraajan roolia, vaan asemoi hänet perheen keskiöön ohjeistamalla Joosefia: ”...ja sinun on annettava hänelle nimi...” Onkin oikeastaan mielenkiintoista, että Raamattu kertoo varsin vähän Joosefista, jolla oli näin erityinen rooli sekä omassa perheessään että myös maailmanhistoriallisesta näkövinkkelistä katsottuna. Olisikohan tässä sellainen viesti, että mies ottakoon paikkansa ja hoitakoon vastuunsa tekemättä siitä sen kummempaa numeroa?

Joosefin arkiset askareet
Ymmärrän, että Joosefin velvoit-

maaban ja kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa”. Itämaan viisaat miehet näkivät siis Marian ja Jeesuksen, mutta eivät Joosefia. Joosef oli jossakin toisaalla.

Joosef, Jumalan mies

Mutta vaikka Joosefilla olikin omat velvoitteensa, joiden johdosta hän joutui olemaan toisinaan ratkaisevalla hetkellä pois kotoa - ja mitä hän takuulla harmitteli - ei hän kuitenkaan ollut omistautunut ainoastaan arkisille askareille, vaan **hän eli todeksi myös Jumalan**

Joosef, Jumalan mies, ei elänyt itselleen

teet vaativat häneltä perheen päänä samankaltaisia toimenpiteitä, kuin niiltä, jotka huolehtivat perheestään meidän aikamme. Jotta perheen toimeentulo olisi taattu ja erinäiset perheen hyvinvointiin liittyvät asiat tulisivat hoidetuksi, **joutuvat isät monesti toimittamaan askareitaan kodin ulkopuolella** ja tämän johdosta osa perheen merkittävästikin hetkistä saattaa jäädä isältä kokematta. On suorastaan häkellyttävää havaita, kuinka Raamatun ilmoituksen perusteella Joosef oli toimittamassa asioitaan juuri silloin, kun itämaan viisaat miehet saapuivat Jeesus-lasta kumartamaan. Raamattu kertoo, että nämä viisaat miehet ”menivät buoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja he lankesivat

valtakunnan todellisuutta. Ensinnäkin hänen kerrotaan olleen hurskas mies. Toisekseen hän kuuli useasti Jumalan puhuvan ja kolmannekseen hän oli valmis toimimaan Jumalan antamien ohjeistusten mukaisesti. Hän otti Marian tykönsä, koska Jumala kehoitti häntä niin tekemään. Hän myös ”nousi, otti yöllä lapsen ja hänen äitinsä ja lähti Egyptiin”, koska Jumala ohjeisti häntä näin toimimaan. Ja edelleen hän oli kuulolla, kun Jumala puhui hänelle – perheen päälle ja papille – että hänen tuli palata perheineen Israelin maahan.

Joosef, Jumalan mies, ei elänyt itselleen. Hän oli Marian mies, joka huolehti perheestään ja hänelle uskotoista velvoitteista esimerkillisellä tavalla.

NIIN KUIN YLEISHAPPO

Evoluutio-opetus horjuttaa Raamatun arvovaltaa ja toimii näin kuin yleishappona, joka syövyttää useimpien kristittyjen uskoa. Luottamuksen puute Raamattuun on kristittyjen nuorten kaikkein yleisimmin mainitsema syy uskosta luopumiseen.

Vastaavasti useimmat eivät ole koskaan kuulleet siitä nykyaikana saatavilla olevasta valtavasta määrästä todisteita, jotka tukevat Raamatun ilmoitusta luomisesta. *Luominen*-tiedelehti voi auttaa juuri tässä. Se on kuin vahva suoja-aine, joka kumoaa ja estää evoluution syövyttävän vaikutuksen jatkossakin.

Sen upeasti kuvitetut, värilliset sivut tekevät siitä julkaisun, jota ihmiset haluavat lukea. Onko Sinun tuttavapiirissäsi nuoria, joiden usko on evoluution vuoksi koetuksella? Ostaisitko heille lahjaksi palan Totuutta? Tilaukset: kauppa.luominen.fi

Erikoishammasteknikko
Timo Nieminen on pitkänlinjan yrittäjä ihmisten hyvinvoinnin ja hampaiden kunnossa pitämisen parissa. Mies on saanut todistaa yrittäjäuransa aikana myös monia Jumalan ihmeitä.

Timo Nieminen syntyi Tampereella hämäläisen isän ja karjalaisen äidin lapsena. Perheessä oli myös isovelji, joka sairasti aivokalvontulehdusta ja menehtyi siihen 5-vuotiaana.

– Olin silloin kaksivuotias. Tapahtuma sai todennäköisesti aikaan sen, että muutimme Tampereelta Tukholmaan.

Timo kävi uskovien vanhempiensa kanssa seurakunnassa Tampereella ja sama jatkui myös Tukholmassa, Finska Filadelfia Församlingenissa. Seurakunta oli Niemisen kertoman mukaan hyvin elävä seurakunta, jäsenten keski-ikä oli 35–40 vuotta. Noin tuhannen hengen seurakunnassa myös nuorten osuus oli suuri.

– Meillä oli siellä paljon toimintaa, oli nuorten kuoro, soittoa jne.

Timo Nieminen muistaa, kuinka hänen puolestaan rukoiltiin seurakunnassa hänen ollessaan 7-vuotias. – Olen kuulemma sanonut silloin, että kylläpä tuntui hyvältä.

Murrosiässä, vaikka kaikki ei ollut kovin helppoa, hän muisti elämässään tehdyn tärkeän ratkaisun.

Hammasteknikka pitkälle käsityötä

Timo Nieminen kertoo huomanneensa jo nuorena koulussa käsitöiden ja piirustuksen onnistuvan varsin mukavasti. Alkuperäinen suunnitelma oli, että hänestä olisi tullut puukäsityönopeuttaja, mutta kun koulun käsityöopettaja kuuli pojan suunnitelmista, hän pudottikin käsityönumeron.

– Isäni ehdotti, että mitenkäs tämä hammasteknikon ammatti.

► Perhe on yrittäjälle tärkeä tuki.

SANA OHJAA VAIKEISSAKIN PÄÄTÖKSISSÄ

En tiennyt kyseisestä ammatista oikeastaan muuta kuin, että yhdellä Sundsvallissa asuvalla tuttavaperheellä oli laboratorio.

Isä soitti tuttavalleen ja kysyi pojalleen kesätyöpaikkaa. Ajatus sai vastakaikua, ja niinpä Timo Nieminen vietti kaikkiaan neljä kuukautta Sundsvallissa harjoit-

telemassa ja tutustumassa ammattiin.

– Hammasteknikon työhön liittyi myös fysiikkaa, kemiaa ja biologia, jotka olivat mieleisiäni aineita koulussa. Kesän jälkeen Tukholmaan palattuani hain sitten opiskelemaan hammasteknikoksi.

Siihen aikaan hammasteknikon ammattia ei vielä tunnettu kovin hyvin Ruotsissa, eli kouluunkaan ei ollut tunkua. Pari vuotta myöhemmin hakijoita oli jo 500–600, joista opiskelemaan otettiin vain parikymmentä. Syynä suosion kasvuun oli lainmuutos, ja Ruotsin Kela eli Försäkringskassa alkoi korvata yli puolet ruotsalaisten hammaskuluista. Työt lisääntyivät valtavasti ja samalla alettiin tehdä kalliita ja monimutkaisia töitä.

Nieminen valmistui luokkansa nuorimpana – luokkansa priimuksena ja pystyi lähes vapaasti valitsemaan tulevan työpaikkansa Tukholmassa.

– Sain tehdä aika vaativiakin töitä aivan alusta alkaen, ja niin perhe ja työ veivät miehen mennessään.

Kaiken takana on nainen

Vaimonkin Timo Nieminen löysi seurakunnasta, vaikka he olivat tunteneet toisensa jo seitsemän vuotta.

– Meillä oli Kirstin kanssa työpaikat aika lähellä toisiaan ja kävimme joskus ruokatunnilla yhdessä lounaalla. Kirsti tuntui olevan vastuuntuntoinen, piti lähiössä pyhäkouluja, lauloi nuorten kuorossa ja piti joskus lyhyitä puheita nuorten tapahtumissa. Ruskeat silmät, ruskeat hiukset – täydellinen, Nieminen muistelee hymyillen.

Siitä se alkoi, he menivät kihloihin, avioituivat ja elämä oli edessä. Perheeseen syntyi kolme poikaa ja yksi tytär.

– Kirsti on aina ollut tukemassa ja rohkaisemassa niin pienissä kuin suuremmissakin suunnitel-

missa. Silloinkin, kun on tullut luntta tupaan. Olemme täydentäneet toisiamme.

Kirsti Nieminen jäi jo varhain kotiin hoitamaan lapsia, mutta on tehnyt siinä sivussa etätöitä hoitajan perheytyksen kirjantapoa ja byrokratiaa. Näin Timo Nieminen on voinut paneutua täysillä hammastekniikkaan.

On yleinen sanonta, että menestyvän miehen takana on nainen. Nieminen myöntää näin olevan myös heidänkin perheessään.

Otsasi hiessä

Raamatusta todetaan, että Jumala on luonut meidät omaksi kuvakseen.

– Meillä jokaisella on vahvuuksia, mutta emme voi kaikessa olla hyvä tai paras. Jumala on laittanut meihin tietyn dna:n, vahvuudet ja heikkoudet. Tietysti myös ympäristö ja kodin perintö vaikuttavat. Tässä me voimme pyytää Jumalalta apua ja johdusta elämäämme, että voisimme hyödyntää kykyjämme ja hyväksyä itsemme Jumalan kuvaksi. Että löytäisimme elämäntehtävämme ja kutsumustyömme.

Timo Nieminen kertoo olleensa yrittäjänä lähes 20 vuotta, ennen kuin oivalsi, että kutsumustyönsä voi myös olla yrittäjä, työnantaja.

– Tämän kun oivalsin, niin pitkätkään työpäivät eivät vie loppuunpalamiseen tai työuupumukseen. Kun työ on mielekäs, niin sitä jaksaa, vaikka välillä olisi 80 tuntia viikossa. Jumalalla oli selvästi sormensa pelissä, kun löysin tämän ammatin.

Yrittäjänä eläminen on elämäntapa. Ensimmäinen yrittäjä oli Raamatun Aadam, jolle Jumala sanoi syntiinlankeemuksen jälkeen, että kovalla työllä sinun on hankittava elantosi. Niin kauan kuin elät, maa kasvaa sinulle orjantappuraa ja ohdakkeita, mutta sen kasveista joudut ottamaan ravintosi. Otsasi hiessä

sinun on hankittava leipäsi.

– Meille ei ole luvattu helppoa elämää. Kaukana menestysteologiasta. Ohdakkeet ja orjantappurat ovat niitä vaikeuksia ja haasteita, joita tiellemme osuu. Mutta Jumala on kuitenkin luvannut auttaa työssämme eteenpäin, Timo Nieminen muistuttaa.

Sanaan turvaten

Nieminen myöntää uskon vaikuttaneen lähes kaikkiin elämänvaiheisiin ja päätöksiin.

– Jos jotain on päätetty, olen aina mietiskellyt, onko se risti-riidassa Jumalan sanan kanssa. Olen joskus tehnyt aika radikaalejakin päätöksiä, koska minulle tarjotut asiat ovat sotineet omaatuntoani vastaan. Joskus on jopa tullut ajatus, että kaikki loppuu tähän.

Ihmeitä on Nieminen myös saanut seurata uskontoapaleensa aikana.

– Yksi ihme on varmaan se, että olen uskossa vielä näin monen yrittäjävuoden jälkeen, hän naurahtaa.

Perheytyksessä on tapahtunut moniakin asioita, kun esimerkiksi joku tärkeä asiakas on mennyt kilpailijalla ja on tullut tunne kaiken loppuvan siihen paikkaan. Mutta yllättäen seuraavassa kuussa on tullut uusi, huomattavasti parempi asiakas.

– Vaikka teemmekin pientä markkinointia, se ei välttämättä tule sieltä vaan jotain muuta kautta. Silloin huomaa, että tässä oli Jumalan sormet pelissä, toteaa Timo Nieminen.

Isä meidän -rukous

Niemisen perhe muutti takaisin Suomeen 1980-luvun alussa. Timo Niemistä pyydettiin töihin Poriin varsin mukavaan hammaslaboratorioon, mutta mielestä pyöri oman yrityksen perustaminen, joten perhe päätyi Vaasaan 1985.

– Koimme, että Taivaan Isä oli kanssamme ja saimme kulkea

valmista tietä. Alku ei tietenkään ollut helppoa, joten rukouselämä vilkastui, kun huomasin, että kuukausipalkka ei kilahtanutkaan tilille kuin Manulle illallinen. Siitä lähtien on Isä meidän -rukous tullut meille tärkeäksi – varsinkin ”anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme”.

Se on ollut kantava voima ja joka-aamuinen rukous, että joka päivä tulisi leipä pöytään. Yrityksessä on ollut töissä kuusi henkeä lähes kaikki nämä vuodet, joten se ei ole mikään itsestäänselvyys, kuinka paljon töitä on saatava, että päivittäisen rumban pyörittäminen onnistuu.

Isä meidän -rukous on Timo Niemisen mielestä täydellinen, siitä on riisuttu itsekkyyks ja vaatimukset.

Ei tuputtamalla

Ruotsinkielen taidosta ei ole ollut haittaa Vaasassa, sillä varsin suuri osuus asiakkaista on ruotsinkielisiä.

– Usein tulee juteltua asiakkaiden kanssa vakavammistakin asioista, ja tulee kiitollinen mieli, jos on voinut olla avuksi joillekin näiden elämäntiellä. En pidä mistään tuputtamisesta, vaan sen on tultava ihan luonnollisesti, Nieminen huomauttaa.

Viimeisen vuoden tapahtumia muistellessaan Timo Nieminen kertoo miettineensä ja rukoilleensa, mitä tehdä yrityksen kanssa, kun kaksi hammasteknikkona toimivaa lasta eivät ole halukkaita jatkamaan yrityksen vetämistä. Kaksi viikkoa tuon rukouksen jälkeen tuli tarjous lähteä mukaan Loisto Laboratorin -ketjuun mukaan.

– Vuoden päivät pyöriteltiin ajatusta ja lopulta päätimme lähteä mukaan. Nyt päävastuu on omilta hartioilta pois, ja Kirsti-vaimo pystyy jäämään oikeasti eläkkeelle. Minä vielä jatkan yrityksessä jonkin aikaa, Nieminen lausuu hymyillen tyytyväisenä.

Fredrik Ekholmin Israel -kronikka

Suurlähettilään vierailu Vaasassa

Minulla on ollut etuoikeus järjestää Israelin suurlähettiläiden julkisia ja virallisia kaupunkivierailuja Vaasassa jo 30 vuoden ajan. Ensimmäisen suurlähettilään, Josef Hasénin, kutsuimme seurakuntamme Israel-tilaisuuteen 6.11.1991. Kun meillä nyt (9.-10.11) oli vierailulla nykyinen suurlähettiläs, H.E. Ms Hagit Ben-Yaakov, saimme kokouksessamme kertoa tästä hänelle, sekä yhdessä juhlistaa tasan 30 vuotista yhteistyötä Israelin virallisten edustajien kanssa.

Tämän ihmeellisen ajoituksen ymmärsin vasta, kun valmistaudiin kyseiseen kokoukseen ja selasin valokuva-albumia. Voiko olla muuta kuin kiitollinen siitä, että saa armosta seurata sitä tarkkaa kutsua, minkä Jumala on laskenut sydämeen ja tehdä työtä Israelin ja juutalaisen kansan hyväksi. Tähän on sisällynyt työtä Aliyahin puolesta, rahan keräämistä ja hyvän opetuksen järjestämistä siitä, että meidän kristittyinä tulee ymmärtää kutsumme puolustaa ja tukea Israelia.

Kun meillä nyt oli kaksikielinen Israel-juhla suurlähettilään, seinäjokilaisten Betsalel-kuoron ja Besorah-tanssiryhmän kanssa, oli hieno kokemus jälleen kokoontua Israelin merkeissä pandemian aiheuttaman tauon jälkeen. Tätä työtä pitäisi jälleen tehostaa maailmassa, jossa yhä useampi boikotoi Israelia, ja antisemitismi lisääntyy huomattavasti. Sosiaalisessa mediassa antisemitistiset ilmaiset ja valheet ovat lisääntyneet seitsenkertaisesti pandemian aikana. Se luo väärää kuvaa todellisuudesta, erityisesti nuorten parissa joihin (sosiaalinen)media vaikuttaa.

► Seinäjoelta Jyrki Isohella ja Besorah-tanssiryhmä ja Betsalel-kuoro.

▲ Vaasan kaupungin hallintotalossa.

▲ Sionissa järjestettiin kaksikielinen yleisötilaisuus.

Hyvin suunniteltu suurlähettilään vierailu oli menestys

Tein töitä parin kuukauden ajan organisoidakseni vierailun, ja haasteet olivat nyt paljon monimutkaisemmat kuin ennen, koska turvallisuusvaatimukset ovat huomattavasti lisääntyneet. Meillä piti olla selvillä jokaisen tapaamamme henkilön nimi ja osoite, mikä vaati hyvää suunnittelua eikä jättänyt tilaa improvisaatiolle, mutta silti kaikki onnistui.

Olimme rukoilleet, että kaikki sujuisi hyvin, ja niin kävikin, mistä olen erittäin kiitollinen Jumalalle. Tietenkin ilmeni ennalta-arvaamattomia haasteita, mutta nekin järjestyivät ilman, että suurlähettiläs sai tietää niistä.

Koimme upeaa ystävällisyyttä ja myötämielisyyttä kaikilta, joita tapasimme. Muutaman mainitakseni:

- Vaasa innovation center – Sture Udd
- Erityinen tapaaminen yritysten kanssa, jotka tahtovat perustaa toimintaa Israeliin. Tapasimme yrittäjiä ja pastoreita.
- Kaksikielinen iltatilaisuus Sion-seurakunnassa, jossa saimme erinomaista tulkkausta Tanja Knutsilta, oli yksi vierailun kohokohdista.

Toinen vierailupäivä (10.11.21) oli virallisempi ja järjestetty yhteistyössä Vaasan kaupungin yhteiskuntasuhdevastaavan, Susanna Slotte-Kockin kanssa. Hän oli erittäin avulias ja laati nykyiselle suurlähettiläälle parhaan mahdollisen ohjelman. Saimme hyvän esittelyn Vaasan hallintotalossa EnergyVaasan Communications and Brands manager, Kristoffer Janssonilta. Energiateknologian suuri kehitys Vaasan seudulla on merkittävää. Energiaklusteri koostuu 160 yrityksestä, arvoltaan 5 miljardia. 80% niiden tuotteista/palveluista menee vientiin, mikä on 30% koko Suomen energiategnologian viennistä.

Puhuimme myös siitä, että maailman onnellisimmassa

maassa, Suomessa, Vaasa on sen onnellisin kaupunki.

Saimme lisäksi vierailla uudessa Wärtsilän Technology Hubissa ja siellä suurlähettiläämme oli yksi ensimmäisistä vieraista. Vierailu oli hyvin mielenkiintoinen ja suhteita luova. Täälläkin saimme loistavan vastaanoton.

Tämän jälkeen Vaasan kaupunki tarjosi meille lounaan yhdessä hyvän kaupunginjohtajamme Tomas Häyryn kanssa. Nämä 1,5 tuntia olivat todella arvokkaat.

Iltapäivällä tapasimme Åbo akatemi-yliopiston professoreita dekaani Fritjof Sahlströmin johdolla. Hanken-yliopiston rehtori osallistui myös ja esitteli meille heidän yliopistoaan. Esitykset olivat erittäin positiivisia ja suurlähettiläs keskeytti ne tasaisin väliajoin esittääkseen kysymyksiä ja antoi palautetta. Joten siitä tuli oikein rikastuttavaa vuorovaikutusta, jopa niin että ylitimme sovitun ajan.

Sitten oli suurlähettilään aika lentää kotiin, mutta matkalla lentokentälle poikkesimme Sundomiin, meidän kotiimme, jossa vaimoni Kerstin oli järjestänyt tarjoilun myös turvamiehille ja kuskille.

Media

Olen aina ollut yhteydessä mediaan, kun meillä on ollut Israelin suurlähettiläs vierailulla kaupungissa. Tämä oli paljon vaativampaa tällä kerralla, koska suurlähettilään turvamiehet vaativat jo 1-2 viikkoa etuajassa saada tietää toimittajan ja valokuvaajan nimet. Sain Ilkka-Pohjalaiselta tyylyn vastauksen, eikä mikään sanomalehti ole koskaan kohdellut minua niin huonosti. Minä soitin, lähetin sähköpostia ja otin jopa yhteyttä päätoimittajaan, mutta vastaus oli tiukka "ei". Tämä oli ehkä ensimmäinen kerta, kun en ole saanut tahtoani läpi. Tähän asti he ovat aina kirjoittaneet uutisjutun. Tämä heijastaa vain heidän negatiivista asennettaan Israelia kohtaan. Tämä on vaikea todeta ja hyväksyä. Ensi kerralla olen heihin jälleen yhteydessä, sillä emme voi luovuttaa.

Vuoden alussa (27.1), kun oli vainojen uhrien muistopäivä, sain hyvän artikkelin kokonaisuudessaan viiteen lehteen

▲ Kristoffer Jansson kertoi Energia klusterista.

▲ Yliopiston rehtori, professori Fritjof Sahlström ja heidän Robotinsa.

▲ Tyttärensä Monica Rantala suurlähettilään kanssa.

▲ Meidän toimistomme on myös Israelin Konsulaatti.

Pohjanmaalla, myös Ilkka-Pohjalaiseen. Saa nähdä miten he jatkossa reagoivat.

Vasabladet-lehdestä oltiin puolestaan ystävällisiä ja ilmoitettiin toimittajan ja kuvaajan nimet. Haastattelu tehtiin hyvässä hengessä. Vierailuhan osui samalle päivälle kuin Kristalliyön muistopäivä (9.11.). Artikkelini käsittelee tätä sekä antisemitismia yleisesti, mutta ei niinkään

paljon kaikkea positiivista mitä kuitenkin tapahtuu Israelissa. Toimittaja ohjaili artikkelia ja otosikka oman mielensä mukaan. Mutta on joka tapauksessa hyvä saada tuoda esiin Israelia.

Samana päivänä Vasabladetissa oli toinen kolumni, joka käsittelee Kristalliyötä ja kertoi Margot Friedländerin tarinan, joka oli kokenut tämän yön. Margot joutui keskitysleiriin, mutta sel-

nagogaa räjäytettiin, juutalaisia kauppoja rikottiin ja omistajat vietiin pois. Noin 30 000 juutalaista miestä pidätettiin ja vietiin keskitysleireihin, kuten Dachau, Buchenwald ja Sachsenhausen. Juutalaisia on ollut Saksassa 1700 vuoden ajan, mutta saksalaiset yllytettiin vainoamaan jopa omia naapureitaan, mikä on käsittämätöntä.

On hyvä, että näitä tapahtumia nostetaan esille mediassa, jotta emme koskaan unohtaisi, vaikka on monia voimia, jotka tahtovat kieltää todellisuuden. Israelia ja juutalaisia kohtaan hyökkääminen on itse Jumalan vastustamista.

"Miksi kansat kapinoivat, kansakunnat juonia punovat? Miksi kuninkaat nousevat kapinaan, ballitsijat liittoutuvat keskenään Herraa ja hänen voideltuaan vastaan? »Me beitämme pois ikeemme, katkomme karjuuden kableet!« Hän, joka hallitsee taivaassa, nauraa, Herra pilkkaa beitä."

Psalmi 2:1-4

▲ Kristalliyön aikana 9.11.1938 tuhoutunut vaatekauppa Magdeburgissa.

► – Aloitan joka päivän rukouksella, että älä anna Jumala tämän päivän olla turha minun elämässäni niin, etten jollakin tavalla kirkastaisi sinun nimeäsi ja veisi näin sinun valtakuntaasi eteenpäin, toteaa Olli Hyvönen.

likka Löytty

Edellisessä numerossa saimme tutustua Olli Hyvösen vuosien erämaataipaleeseen, ja kuinka hän eheytyi siitä Jumalan avulla.

Olli Hyvönen kertoo elämänsä lähteneen liikkeelle tarkassa Jumalan suunnitelmassa ja valvonnassa. Mutta Jumala on vielä jättänyt kysymysmerkiksi, mikä se hänelle varattu tehtävä olisi. Se alkaa pikkuhiljaa avautua, mutta vieläkin Hyvönen ei sitä tarkkaan tiedä.

– Kaksi vuotta sitten, ensimmäisen kerran elämässäni sain kokea sen, kun Jumala kutsuu. Olin sillä hetkellä ollut 26 vuotta uskossa, mutta vielä en ollut kokenut Jumalan kutsua. Silloin Jumala kutsui minua ihan selvästi palvelemaan One Way seurakunnassa Hämeenlinnassa, muistelee Olli Hyvönen. – Silloin osasin määrittellä, mikä on Jumalan kutsu. Tehtäväni seurakunnassa on ollut vielä hieman auki, mutta Jeesuskin kutsui ensin opetuslapsiani olemaan kanssaan eli juuri sitä, että me ensin Hänen kanssaan vaeltaessamme opimme tuntemaan Hänet.

Lähtäjän motiivit

Hän kertoo olleen aika mielenkiintoinen löytö, kun Jeesus sanoo: ”Niin kuin Isä sinä olet lähettänyt minut, niin minäkin lähetän heidät”.

– Silloin oivalsin, että Jeesus lähti sille tehtävälle ymmärtäen täysin lähettäjänsä motiivin, koska Hän tuntee Isän. Ja siksi Jeesus kutsuu meitä olemaan kanssaan niin kauan, että me tunnemme Hänet ja Hänen motiivinsa – sitten Hän vasta lähettää meidät eteenpäin.

Hyvönen on huomannut kertomansa mukaan monissa seurakunnissa annettavan vastaakoontulleille heti erilaisia vas-

Uskon varmuudessa edeten

tuutehtäviä, joiden alla he uupuvat, koska Jumala ei ole vielä kutsunut heitä. He eivät ole vielä kasvaneet siihen, mitä Jumala haluaa heille ensin opettaa. Jumalahan kasvaa ja varustaa meidät sitä tehtävää varten, minkä Hän on itse kullekin varannut.

– Uskon, että sellainen koulu, millainen tehtävä. Meidän pitäisi kaikessa nöyrytyä Jumalan aika-tauluun, mikä on meille vaikeaa. Mutta onneksi Jumala pitää päänsä ja Hänen aikataulunsa toteutuu, Hyvönen naurahtaa.

Meidän pitää ensin oppia tuntemaan Jeesus, että rauha täyttäisi sisimpämme. Sisäinen ihminen meissä olisi sen verran vahva, että vaikka ulkoiset olosuhteet olisivat minkälaisessa myrskyssä tahansa, niin meillä olisi rauha ja tyyneys.

– Silloin me olemme valmiita hengellisen vastuun työhön. Ei ainakaan ennen sitä olisi hyvä lähteä vaatimaan hengelliseen työhön.

Usko työelämässä

Olli Hyvösen kertoman mukaan usko näkyy työn ja yrityksen arvoissa, jotka määrittävät kristillisiin arvoihin.

– Meillä oli juuri tänään henkilöstöpalaveri kahden työntekijän

kanssa. Olin määritellyt itselleni sitä päätehtävääni kristittyinä esimiehenä, kristittyinä yrittäjinä. En varmaan täytä sitä vielä täysin. Pitäisi osata palvella työntekijöitäni, niin että he voivat hyvin ja he voivat suorittaa sen oman tehtävänsä mahdollisimman hyvin.

Kristuksen esimerkki, että Hän on luopunut omastaan, ottanut orjan muodon ja ollut valmis palvelemaan. Siinä on hyvä esimerkki elää uskavana niin yrittäjänä työyhteisössä kuin kotona perheessä. Tuskin me siihen täysin pystymme, mutta Hyvösen mielestä siihen on ainakin hyvä pyrkiä ja pyytää Jumalaa auttamaan siinä.

Voima tulee Jumalan luota

Olli Hyvösen perheeseen kuuluu tällä hetkellä Niina-vaimon lisäksi kaksi poikaa, joille vanhemmat haluavat antaa uskovien vanhempien esimerkkiä omien kipujen ja taisteluiden kautta. Kaikkihan me olemme oman menneisyytemme uhreja, ja siksi kukaan meistä ei ole täydellinen.

– Perhetilanne on tällä hetkellä hyvä. Sama parisuhde, joka vuonna 2010 päättyi seurusteluajana, Jumala ihmeen kautta

johdatti yhdeksän kuukauden jälkeen uudestaan yhteen. Nyt olemme olleet naimisissa runsaat 10 vuotta, Olli Hyvönen kertoo.

Yrittäjänä hän on ollut jo seitsemän vuotta. Nosturihommat jäivät taakse ja samalla toimialakin vaihtui. Hyvösen yritys tekee pääasiassa ajoneuvoteippauksia ja edustaa keraamista maalipinnan suojatuotetta, mutta alusta alkaen toimintaan on kuulunut myös henkilö- ja pakettiautojen renkaiden myynti ja asennus.

– Mutta kaiken kaikkiaan eletään ruuhkavuosia, eivätkä tunnit kalenterissa tahdo millään riittää työn, perheen ja seurakunnan tasapainottelun kanssa. Siinä on haastetta tänä päivänä, Hyvönen tunnustaa.

Uskon kasvun vaellus on hänen arvionsa mukaan selvästi Raamatun mukaista, että sisäinen ihminen päivä päivältä vahvistuu.

– Tässä ollaan tavallisten ihmisten tavallisten murheiden kanssa tekemisissä eli inhimillinen väsymys on arkipäivää. Useinkaan en tunne jaksavani, mutta on rauha Jumalan kanssa ja sisäisen ihmisen puolesta kaikessa uskon varmuudessa on helppo edetä. Kyllä se kaikki voima tulee Jumalan luota.

VAASAN RAKENNUSKORJAUS
OY / AB
VASA BYGGNADSREPARATION
Vöyrinkatu - Vörögatan 13, 65100 VAASA - VASA

JOULULAHJAONGELMIAKO?
MITÄPÄ JOS TILAISIT SUKUSI MIEHILLE TOSIMIEHEN, EUROOPAN VANHIMMAN KRISTILLISEN MIESTENLEHDEN?

TOSIMIES ON MIESTENLEHTI, MUTTA ILMAN NIITÄ PERINTEISIÄ TYTTÖJEN KUVIA. ELI SITÄ VOI HUOLETTA LUKEA NAISTENKIN LÄSNÄOLLESSA.

6 MIELENKIINTOISTA, VÄRIKÄSTÄ NUMEROA VUODESSA VAIN 40 EUROAI!

WWW.TOSIMIES-LEHTI.FI

HHH
JARJ HYTTI

ASIANAJOTOIMISTO

Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarjhytti.fi, Web: www.jarjhytti.fi

LAPIN KUMI OY
AITO RENGASLIIKE

MEILLÄ PALVELU PELAA LÄPI SUOMEN

www.lapinkumi.fi

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA JA RAHAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN!

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

KRII TYS
EILEN KRIISI. TÄNÄÄN MENESTYS

"TÄYSOSUMA KESKELLE KORONAAI!"
ANTERO LAUKKANEN, KANSANEDUSTAJA

DAGE HÄRUKSEN ELÄMÄKERTA:
EILEN KRIISI. TÄNÄÄN MENESTYS

Osta Akateemisesta Kirjakaupasta tai puhelimitse kirjoittajalta 040 500 4827

EN UNOHDA SINUA JERUSALEM

Harri Kröger

Jerusalem on rakas kaupunki juutalaisille samoin kuin Raamattua lukeville kristityille. Se on todiste Jumalan uskollisuudesta. Jerusalem on ollut hengellisen ja henkisen elämän innoittaja lukuisiin lauluihin ja rukouksiin. Raamatusta meitä pyydetään rukoilemaan rauhaa Jerusalemit, Israelin jakamattomalle pääkaupungille. Jumala on kohdannut kansaansa kaikkina aikoina tässä kaupungissa kahden historiassa olleen temppelin kautta ja nyt on suunnitteilla 3. Temppele.

Hajaannuksessa asuneet juutalaiset ovat toivottaneet kaikkina aikoina toisilleen "Ensi vuonna Jerusalemissa". Se on tapahtunut useimmiten juutalaisen pääsiäisen Pesachin päätteeksi. Tämä rukoustoivotus on jo toteutunut monien kohdalla ja edelleen jatkuu, sillä monet muuttavat joka vuosi Israeliin. Jerusalem on ai-

nutlaatuinen pyhiinvaelluskohde, jossa monet suomalaisetkin ovat käyneet ja saaneet siunauksia elämäänsä.

Rauhankaupunki Jerusalem

Jerusalem bussialemalla on ollut seinäjuliste ja siinä oli puhutteleva teksti. Se oli saapuneiden bussien aukiolla ja hepreankielisenä tekstissä: *Jos minä unobdan sinut, Jerusalem, niin unobda sinä minun oikea käteni, Psalmi 137:5.* Vanhassa suomalaisessa Bibliassa (1817) on sama jae *"Jos minä unobdan sinua Jirusa"*. Heprealainen sana "Jirusalaim" tarkoittaa rauhanperustukset. Asiaa kannattaa tarkastella Jumalan sana kautta. Sillä pyhä Jumala teki rauhan Poikansa Jeesuksen uhrikuolemassa kaikkien luomien ihmisten kanssa. Jeesus sovitti kaikki syntimme Golgatalla. Totisesti Jerusalem on koko maailman rauhan perusta, onhan se Suu-

ren Kuninkaan siis Jeesuksen Messiaan nimikkokaupunki, Matt. 5:34-35.

Edessämme nyt mielenkiintoinen ajanjakso, on odotettavissa myös uusia sekä yllättäviä tapahtumia. Kaikkein merkittävin on se, kun Jeesus Messiaan paluu omaan kaupunkiinsa, Jerusalemiin, Apt. 1:9-11.

Sen jälkeen alkaa tuhannen vuoden rauhanaika maanpäällä. Tosi monet Raamatun profetiat tuona aikana toteutuvat ja Jerusalemita välittyy rauha, oikeus ja vanhurskaus kaikille kansoille. Profeetta Jesajan profetia toteutuu täysimääräisesti, Jesaja 9:5-6. Jeesus Messias on tämä luvattu Rauhanruhtinas ja hänen hallitessa tuona aikana on *"rauba on loputon"*.

Nyt on viimeinen aika

Ystävät, me elämme lopun ajan viimeistä aikaa. Käsite "viimeinen aika" on Raamatusta ilmais-

tu vain Johanneksen kirjeissä. Itse asiassa tämä ajanjakso alkoi Jeesuksen ylösnousemuksesta. Apostoli Johannes ilmaisi sen: *"Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niin kuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika"*, 1. Johannes 2:18.

Jumala valvoo sanaansa toteuttaakseen sen, Jeremia 1:12. Tämä lupaus on meille todellisuutta Jeesuksen seuraajina. Jerusalem julistaa meille olemassaolollaan Jumalan uskollisuutta ja sitä, että Jumala valvoo. Meillä on tehtävä Jumalalta – seisoa Jerusalemin rinnalla rukouksiin ja teoin. Muistakaamme lupaus: Minä en unohda sinua Jerusalem!

Hyvä Tosimies, sana Sinulle

Kaikkialla ympärillämme vaikuttavat moninaiset eksytykset ja

antikristilliset voimat. Olemme usein väsyneitä arkeemme sekä hengellisiin taisteluihin. Sitä on lisännyt tämä korona-aika ja nyt vuoden vaihtuessa sinulla voi olla väsymystä, stressiä ja jopa pelkoa tulevaisuudesta. Tarvitset omaa aikaa ja lepoa, sanoihan Jeesus: *"Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levätkää vähän."*, Mark. 6:31. Toivotan Teille Jumalan johdattua ja varjelusta vuodelle 2022!

Kirjoittaja Harri Kröger on asunut Jerusalemissa yltäjaksoisesti 11 vuotta sekä vierailut asunut lyhempiä jaksoja vuosittain viimeisen 35 vuoden aikana maassa. Poikkeuksena korona-aika, joka on kestänyt pian kaksi vuotta. Harri on Caleb Tours-matkaopas.

Tankkaa autosi
ympäristöystävällisellä
biokaasulla Laukaalla

Vaajakoskentie 104
41310 Leppävesi
puh. 0400 546 590

Toivon Syke
SEURAKUNTA

Vihdin Uusi Toivo ry

Hitsausalihankintaa vaativiin kohteisiin

- Teemme mm.
- ajoneuvoyhdistelmien uusia päällirakenteita ja perävaunujen osia
  - puutavaranoisturin alustat, motojen kuljetuslavetit ym.

Wintersteel Oy

Sakari Yrjölä
Mäyrämäentie 9, 47450 Perheniemi
0400 570 288, sakari.yrjola@wintersteel.inet.fi

Tuli

terrorismin ja sodankäynnin välineenä

Arto Perämäki

Kautta vuosituhsien, kun kansat ovat käyneet sotia keskenään, on tuli ollut eräs hallitseva elementti sodankäynnissä. Vuosituhansia sitten, kun vihollinen oli kohdattu taistelutilanteessa, työsaatettiinkin viimeistellä vielä tulella tuhoamalla vastapuolen asutukset, omaisuus ja viljavainiot.

Vuosituhsia sitten saatettiin käyttää peräytymistilanteissa ns. palavia nuolia, jolloin nuolen kärjessä oleva palava materiaali ammuttiin jousella kauempaan olevaan kohteeseen. Näin tarkka jousi-ampuja saattoi satoja vuosia sitten ampuu palavan nuolen jopa satojen metrien päähän. Menetelmä olikin tuohon aikaan edistyksellistä sodankäyntiä, josta nykyään voidaan käyttää termiä

► Poltettua Rovaniemeä vuonna 1945.

terrorismin eli aiheuttaa kauhua, pelotella, väkivallan aiheuttamista -määritelmässään.

Saksalaiset polttivat Suomen Lappia

Myös maamme Suomi on saanut kokea toisessa maailmansodassa aiemman aseveljen, saksalaisten ns. poltetun maan taktiikan kauhut, vuosina 1944 -1945 käydyin ns. Lapin sodan. Jatkosodassa 4. syyskuuta 1944 tuolloisiin aselepoehtoihin kuului saksalaisten joukkojen karkottaminen Suomesta.

Suomen ja Saksan välillä puhkesi tuolloin sota, ja saksalaisjoukot ryhmittivät uudelleen alkaen vetäytymisen pohjoiseen

Norjan suuntaan. Samalla vetäytyessään joukot polttivat Pohjois-Suomen asutuskeskuksia mm. Rovaniemen kauppalan rakennuksia, jopa Rovaniemen kirkon. Arvioidaan noin 87 % kauppalan rakennuksista tuoloin tuhoutuneen syytetyissä paloissa.

Lapin poltto oli tuolloin tietokirjailija Mika Kuljun mukaan saksalaisten taktiikkasuunnitelma 1943, ajatuksena estää venäläisten hyökkäys Lapin alueelle ja sen läpi Ruotsin kautta Norjaan. Tornion taistelujen jälkeen saksalaiset antoivat sotilailleen tuhoamiskäskyn tuhota asutukset Napapiiriltä pohjoiseen päin perääntyessään. Se oli kosto

entisiä aseveljiä kohtaan polttamalla heidän maataan ja asuinrakennuksiaan.

Terroristijärjestö Hamas käyttää tulta siviiliterrorisissaan

Nyt 2010-luvulla tuli on säilyttänyt edelleen asemansa osana nykyistä sodankäyntiä. Nyt ollaan siirtynyt ns. jousiaseikakaudesta uudempiin innovaatioihin, joista eräs on Hamasin ja Israelin välinen kiista. Gazan alueen hallintaansa 2007 ottanut terroristijärjestö alkoi laajamittaisen terrorin Israelia vastaan välineinä myöhemmin ns. tulileijaita.

Kansainvälisistä vakuutteluista huolimatta Hamas kiihdytti jo aiemmin 2001 aloitettuja rakettiskuja, lisäämällä niitä moninkertaisesti Israelin siviilikohteisiin. Vuoden 2021 kesään mennessä alueelta on ammuttu runsas 25 000 rakettia Israeliin.

Gazan aluetta nyt jo neljätoista vuotta (2021) hallinnut terroristijärjestö Hamas aloitti maaliskuussa 2018 ns. paluumarssi mielenosoitukset, joita perusteltiin Israelin itsenäisyysodossa alueelta 1948 lähteneiden arabien "paluuoikeutena" muuttua takaisin nykyiselle Israelin alueelle. Kyseisistä arabilähtijöistä, n. 700 000 alkuperäislähtijästä on kirjaimellisesti elossa arviolta n. 20 000.

► Israelissa Hamasin leijan polttamaa aluetta.

Maaliskuusta 2018 Gazan rajalla Hamasin masinoimat ja mielenosoittajia kannustavat toimet rajalla, kuten renkaiden poltto, raja-aidan rikkominen ja räjähteiden sijoittaminen rajalinjalle – on osa tätä ” rauhanomaiseksi ” kerrottua mielenilmausta. Siihen osallistui joka perjantairoukoksen jälkeen jopa 20 - 30 000 tuhatta mielenosoittajaa. Nykyiset mielenosoittajamäärät (2021) ovat laskeneet muutamaani tuhansiin. Hamas tukeekin taloudellisesti mielenosoittajia ja osana painostusta Israelia kohtaan alettiin käyttää tulileijaita.

Tähän maaliskuussa 2018 alkaneeseen mielenilmaukseen otettiin Hamasin taholta mukaan aluksi uusi sodankäyntiväline, tulella varustettu leija. Vuosittainen Lähi-idän leijakulttuuri sai näin uuden innovatiivisen käytön.

Nyt siihen liitettiin ns. palava nestelähde. Esimerkiksi metallikupissa leijan narun perässä roikkui metalliastia, jossa oli palavaa nestettä. Välimeren suunnalta iltpäivisin puhaltava länsituuli avitti lennätettävän leijan korkeuksiin, ja tuuli vei leijan ilmavirtauksen mukana rajan yli Israelin puolelle rajaa jopa kymmenien kilometrien päähän.

Israelin puolelle laskeutuvat leijat sytyttivät tulilähteensä avulla alueille runsaasti tulipaloja mm. viljelyksille, luonnonpuistoille, metsille ja myös asuinrakennuksille. Alueen kibbutsin maanviljelykset kärsivät mittavia vahinkoja ja toukokuussa 2019 arvioitiinkin jopa yli 2 000 tulileijan lentäneen alueelle ja sytyttäneen lukuisia tulipaloja. Israelin puolella rajaa oli palanut arviolta runsas 3 500 hehtaarin alueet tulileijojen aiheuttamisesta paloissa toukokuuhun 2019 mennessä.

Yhä vieläkin kirjoitushetkellä (2021) on epäselvää, kuka korvaa raja-alueen viljelijöille heidän kärsimänsä vahingot. Viljelijäyhdistys onkin vienyt asian kansainväliselle rikostuomiois-

► ISIS polttaa Kurdistanissa Makhmoussissa viljelmiä.

► Kurdistanin Niiniveessa tulipalo 2019.

▼ Palava leija Gaza 2018.

tuimelle (ICC) käsiteltäväksi, toiminta kun täyttää sotarikoksen merkit. Tulileijaita käytetään yhä edelleen 2021aiheuttamaan paloja Israelin puolelle rajaa.

Tehostaakseen tulen käyttöä Hamasin sotilaallinen siipi keksi käyttää heliumilla täytettyjä ilmapalloja kuljettamaan tulisoihuja Israelin puolelle rajaa. Helium, ilmaa kevyempänä sai ilmapallon lentämään jopa 30 - 40 km päähän Israelin puolelle, lähelle Beershevaa ja Jerusalemia. Tämä jatkuva tulipaloleija-/ilmapaloterrori tehosti tuhojen vaikutusta, levittäen terrorin laajemmalle alueella. Osa palloista on myös varustettu räjähdde- ja myrkyänsain ns. kylpyhuoneleulmapallon – ansaina lapsille.

ISIS käyttää tulta terrorisissaan

Eräs tunnettu tulenkäyttö terrorismin välineenä on vuonna 2014 perustettu terroristijärjestö

ISIS:n terrori vallatuilla alueillaan esim. Irakissa. ISIS on valtaosin lyöty jo Syyriassa ja Irakissa, mutta toiminta jatkuu yhä, tosin hajautettuna pieninä ryhminä. Irakin Kurdistanissa maan pohjoisosassa sijaitsevan Kurdistanin autonomisen tasavallan alueella ISIS:n raportoidaan polttaneen tuhansia hehtaareja kurdiviljelijöiden viljapeltoja, kertovat alueen paikallisviranomaiset.

ISIS:n taktiikkana olikin pelotella ja luoda kauhua sytyttämällä tulipaloja toukokuun 2019 aikana erityisesti Kirkukin ja Niiniveen maakuntien alueella. Sekavuutta alueella lisää ns. kiistanlaiset alueet kurdien ja alueella asuvien arabien kesken. Irakin hallitusta kiistassa, kun ei pidetä aivan puolueettomana, mikä tunnetaan maan historiaasta kurdien huonona kohteluna.

ISIS hyödyntää häikäilemättömästi alueen kiistoja omaan tarkoituksensa terroris-

taansa kurdeja vastaan. Alueen uskonnollinen vähemmistö, yesidit ovat olleet myös ISIS:n tuhoamisen kohteena, tuhopolttoin, teloituksin, räiskauksin ja omaisuuden tuhoamisen keinoin jo vuosia. ISIS on esittänyt videoita, joissa tulella poltetaan elävänä häkissä olevia vangittuja yesidi-heimon edustajia – väär-uskoisina.

Irakin ihmisoikeuskomissio onkin kehottanut Irakin Bagdadin hallintoa reagoimaan asiaan kiireellisesti, koska poltetut ja tuhotut viljavainiot voivat edesauttaa maanomistajien ahdinkoa ja elintarviketuotanto alueella vaikeutuu tämän terrorin myötä. Ongelmana on myös heikko alueen turvallisuustilanne ja Bagdadin hallituksen asenteet aluetta kohtaan, jossa ISIS:n jäljellä olevat taistelijoitten rippeet käyttävät tilannetta hyödykseen terrorisoiden alueita.

Nämä muutamat esimerkit on vain pieni osa, mitä maailman konflikteissa käytetään "tulta" sotimiseen ja terrorisoimiseen. Niin halvalta ja vähäpätöiseltä sotimisen välineeltä kuin tuli vaikuttaakin, se on myös valitettavan tuttu "palvelija" meidänkin joka päiväisessä elämässä.

Toisaalta voidaan kysyä, missä viipyy kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisten ympäristöjärjestöjen ja kansallisten toimijoiden (YK, EU) työskentely Hamasin käyttämästä nykyisestä tuliterrorista. Hamasin kuten myös ISIS:n toiminta täyttävät sota- ja ympäristörikoksen merkit varsin selkeästi. Mediakaan ei asiaa tuo esille, vaikka Israelin oikeus puolustautua kyseenalaistetaan kyllä jatkuvasti.

Lähteet:

- The Jerusalem Post : "From Gaza to Iraq: Fire is a new Weapon of ISIS, Hamas and others" / 6.9.2019 By Seth J. Frantzman.
- Kurdistan24.net: "More crop fires in Kirkuk as Iraqi ministry reports over 30 000 acres burner so far" / June 5. 2019. By Hiwa Shilani.
- Kurdistan24.net: "More crop torched across Niniveh; Yezidi Mayor blames ISIS" / June 6.2019. By Kurdistan24.
- Wikimedia: Kurdistan. Lapin sota.

TAHDON VOIMALLA

Pian eläkeiän kynnykselle saapuva Finnairin lentokapteeni oli ensimmäinen pohjoismaalainen purjehtija, joka on suorittanut onnistuneesti Vendee Globe -yksiinpurjehduksen eli saapunut maaliin asti. Otava on julkaissut miehen elämästä kirjan, kirjoittajana Reijo Ruokanen.

Huuselan lähtökohdat elämässä olivat vaatimattomat, kun hän syntyi työläiskotiin Helsingissä. Vanhempien avioeron jälkeen ei tilanne taloudellisesti ainakaan parantunut, mutta elämä soljui eteenpäin, ja nuori mies osoitti myös eri käänteissä ahkeruutta ja periksiantamatonta luonnetta.

Tie Finnairin lentäjäksi oli epätavallinen ja se sisälsi onnekkaitakin käänteitä. Alkutahjeja lentäjän uralle "lyötiin" Arin suorittettua purjelentokelpuutuksen. Hän kouluttautui lentokone- ja työkenteli Finnnaviation yrityksessä, jossa Finnairilla oli osake-enemmistö. Yllättäen vuosituhannen vaihteen tienoilla Finnair ja Finnnaviation fuusioituivat, mikä oli onnellinen "sattuma" Ari Huuselan urakehitykselle. Hän pääsi nelimayrityksensä palvelukseen.

Lentokapteeniksi valmistuttuaan ja lopulta Finnairin lippulain Airbusin (350) kapteeniksi edettyään ja harrastettuaan myös

Reijo Ruokanen
Tahdon voimalla maailman ympäri
– Ari Huuselan tarina
Otava, 2021

purjehdusta useita vuosia, sai purjehdus yhä suurempaa otetta miehestä. Kenties unelmointiin purjehduksen alalla oli mahdollisuus myös Airbusin "puikoissa". Tapahtuuhan valtaosa lennoista automaattiohjauksella.

Otteita purjehdustaipaleelta: Vuosi 1996 avomeripurjehduksen SM Arille ja miehistölle. 1999 ensimmäinen Atlantin ylitys yksin purjehtien. 2014 Rommireitti (Route Du Rhum) 40-jalkaisella retkiveneellä.

Vuonna 2017 alettiin veneen kokoluokassa olla siellä, mihin Huusela oli iskenyt silmänsä jo vuosia aikaisemmin. IMOCA-luokan veneet ovat 60-jalkaisia (18.28m) ja Vendee Globe -purjehduksen kuninkuusluokkaa, mutta myös hintaluokka oli noin 10 kertainen verrattuna pienempiin veneisiin, joita Ari oli hommannut vuosia aiemmin. Purjehdusuran aikana syntyneillä suhteilla oli valtava vaikutus venekauppoihin sekä vapaaehtoisten "talkootyöläisten" saamiseen avustajiksi projekteissa.

Ari joutui silti taiteilemaan ja puristamaan menot minimiin verrattuna siihen, mitä raharikkaat olivat hänelle kertoneet tämän sarjan venellä kisaan osallistumisesta. Sponsorimetsästys kantoi kuitenkin niin paljon hedelmää, että Ari oli veneineen Vendee Globe -kisan lähtöviivalla 8.11.2020. Suomesta mies poistui Ranskaan Stark-veneineen (ja saattajineen) Lauttasaa-ren uivan venenäyttelyn jälkeen elokuun 20. päivä.

Kisaan osallistumisen edellytyksenä oli sponsorien osuus, joita olivat mm Stark, Helly Hansen, B&G, Climecon, HPP Attorneys ja pitkä rivi muita, jotka olivat kantaneet kortensa kekoon Huuselan projektin onnistumiseksi.

Kirjassa seurataan myös Vendee Glope 2020 kisassa Arin pitämää lokikirjaa, missä hän kisan alkaessa toteaa: "Nyt on aikaa ja matkaa sekä iso seikkailu edessä". Kirjan mukaan seikkailu ei

ollut helppo, mutta mies veneineen saapui takaisin Ranskaan perjantaina 5.maaliskuuta 2021. Aika oli 116 päivää 18 tuntia 15minuuttia. Unelmaan vaadittiin 20 vuotta, mistä 4 viimeistä oli "syönyt" miehen omien sanojen mukaan kaiken vapaa-ajan.

Samuel Saarevirta

TOINEN OTETAAN

Kaksi vanhusta, vanhoja ystäviä, Teemu ja Marjatta, eivät ole vuosikymmeniä tavanneet, mutta ovat sattumalta päätyneet samaan vanhainkotiin Naantaliin. Nämä yli 90-vuotiaat leskeksi jääneet vanhukset muistelevat nuoruutta, kasvamista ja yhteisiä seikkailujaan ja käytyjä maailmanparannuskeskustelujaan vuosikymmenten varrelta.

Kirja kertoo viiden koulupojan elämästä kouluaajoista avioitumisen, lasten kasvattamisen ja uravaiheen jälkeen vanhuuteen. Matkalle on sattunut niin avioeroja, kuolemia, konkurssseja ja erilleen kasvamista. Jäljelle ovat jääneet vain Teemu ja Marjatta.

Kirjan takakannessa kuvailaan salaperäistä kirjoittajaa M.E.Rosenbladia mielikuvituksen avulla eläväksi harmaatukkaiseksi vanhenevaksi herrasmieheksi. Maailmaa kiertänyt seikkailunhaluinen "ikuinen pikkupoika", joka huumori suupielessä katsoo maailmaa ja sitä asuttavia ihmisiä. Kirjailija kuulemma ihmettelee, miten ihmiset saattavat olla niin tosikkoja, että elämä valuu ohi, elämättä ja kokematta sen hienouksia ja nautintoja.

Misericordia-Kustannuksen aikaisempaa tuotantoa ovat olleet mm. David Pythesin "Tule Pyhä Henki" (2001), "Pastorit areenalla" CD (2009) sekä Erkki O. Aurasen "Henkivaltojen taistelu Suomessa" ja "Tutustu Pyhään henkeen" (2010) eli varsin hengellistä materiaalia. Siksi hieman ihmettelen tätä uusinta kirjaa, jossa pappi Teemu toki tuo esille pelastuksen avaimia ja

M.E. Rosenblad
Toinen otetaan...
Misericordia-Kustannus Oy, 2021

painottaa Jeesuksen merkitystä niin nuoruudessa kavereilleen kuin vielä vanhainkodissa Marjattalle ja tämän vierailulle tulleille lapsille. Mutta samainen pappi tuntuu olevan aikamoinen hantäheikki, joka vertailee Marjatan kanssa seksuaalista aktiivisuutta, puolisoitten yhdyntäkertoja ja orgasmin saamista.

Kirja alkaa seksikohtauksella kuin paraskin Harlekin-kirja ja päättyy vanhainkodin illan hämyssä tapahtuvaan yhdyntään.

En tiedä, olenko jo niin vanha, tiukkapipoinen tms. mutta jostain syytä tuntuu pahalta lukea kristillisestä sanomasta ja evankeliumista Jeesuksesta Kristuksesta, kun parin aukeaman jälkeen kirjailija kuvaa varsin seikkaperäisesti suuseksin harjoittamista.

Nyt menevät puurot ja vellit pahasti sekaisin.

Kirjan takakannessa toki suositellaan kirjaa "jokaiselle vanhenneelle ihmislle, joka epäilee tai pelkää seksuaalisuutensa loppuvan iän myötä", mutta kuitenkin.

Eihän tuossa Jumalan antamassa seksuaalisuuden lahjassa ole mitään hävettävää, mutta seksuaalisuus on toki muutakin kuin kioskirjallisuuden esitelmää peiton heiluttelua...

KANADANSUOMALAINEN METSÄKYLÄ

Kanadassa asuva valokuvaaja Eero Sorila on tämänkin lehden lukijoille tuttu monista artikkeleistaan. Nyt Sorila on pureutunut Kanadan Ontariossa sijaitsevan syrjäisen metsäkylän, Island Laken historiaan. Kylä on tullut tunnetuksi valtaosin 1950-luvulla Suomesta muuttaneista metsätyöntekijöistä ja kylässä toimineesta sahayrityksestä.

Yksi asia yhdisti Suomesta muuttaneita siirtolaisia, nimittäin kielitaidottomuus, mutta kova työnteko ja selviytyminen ankarissa oloissa oli heille tuttua. Pitkästi tuon kielitaidottomuuden johdosta Island Laken kylästä muodostui varsin tiivis yhteisö, jossa kaikki auttoivat toisiaan ja olivat kuin yhtä perhettä.

Eero Sorila
Island Lake –
Kanadansuomalainen metsäkylä
Atrain & Nord, 2021

Kylän miehet ja monet naisetkin työllisti Oliver Korpelan vuonna 1950 perustama Island Lake -metsäyhtiö. Oliver oli yksi vuonna 1905 Kanadaan muuttaneen Kalle Korpelan pojista, jotka kaikki olivat tavalla tai toisella mukana metsätöissä. Vuonna 1920 pienellä metsäkämpällä syntynyt Oliver kuitenkin seurasi tarkimmin isänsä jalanjälkiä.

Metsäyhtiön laajentuessa uusia työntekijöitä haettiin omil-

la charter-lennoilla Suomesta. Työnteko yhtiön metsäpalstoilla sujui paremmin, kun kaikki puhuivat samaa kieltä – suomea. Sahayritys huolehti työntekijöidensä ja näiden perheiden hyvinvoinnista monin tavoin. He saivat esimerkiksi ilmaista puutavaraa kodin ja saunan rakentamista varten. Metsästyskaudella miehet saivat viikon metsästysloman hirvenlihan hankkimiseksi talven varalle.

Kylän tarina "loppui" vuonna 1981, kun sahayritys lakkautettiin ja valtaosa asukkaista muutti paikkakunnalta pois.

Eero Sorila oli itse ollut Island Lakella kesätöissä 1966, ja kokemus oli jäänyt unohtumattomana hänen mieleensä. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin hän opiskeli University of British Columbia -yliopistossa historia pääaineenaan. Island Laken tutkielma olisi liittynyt tärkeänä osana opintoihin, mutta puhelinyhteys metsäteollisuusyhtiön perustajaan Oliver Korpelaan ei onnistunut.

Korpela kuoli vuonna 2006, mutta suomalainen kyläkunta pyöri edelleen Sorilan mielessä – ja keväällä 2019 hän päätti vihdoin ryhtyä toimeen. Kaksi vuotta kestäneen projektin aikana Eero Sorila teki taustatutkimusta Island Lakesta ja sen asukkaista. Se vaati puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisesti tehtyjä haastatteluja entisistä Island Laken asukkaista Kanadassa, Suomessa ja Yhdysvalloissa. Korona hidasti omalta osaltaan työn edistymistä, kasvokkain tapahtuneet haastattelut oli jätettävä minimiin.

Sorila huomauttaa, että oli yhdestoista hetki kirjoittaa tämä kirja, josta jäisi lapsille ja lastenlapsille tietoa siitä, miten heidän vanhempansa raivasivat uuden elämän Kanadan korvessa.

Eero Sorilan uurastus ei ole mennyt hukkaan, runsaasti kuvitettu lopputulos on varsin mielenkiintoista luettavaa. Kirjaan haastatellut ihmiset kerto-

vat muistojaan niin Suomesta muutosta kuin Island Laken elämästäkin. On mukava lukea, kuinka suomalaiset olivat omalta osaltaan kasvattamassa Kanadan talouselämää.

SALAPERÄINEN MILJARDÖÖRI

Pirkanmaalaisen tietokirjailija Matti Mörttisen uusi kirja vie lukijan aikamatkalle ihmiskunnan historian synkimpien alhojen kautta kylmän sodan poliittisiin ja kaupallisiin kiemuroihin.

Yli 40 vuotta toimittajana työskennelleen Matti Mörttisen aikaisempia teoksia ovat "Sauli Niinistö – Mäntyniemen herra" (2018) ja "Antti Rinne – Koko tarina" (2019), jonka hän kirjoitti yhdessä Lauri Nurmen kanssa.

Tällä kertaa kohteena on Puolan Lodzissa juutalaisperheeseen syntynyt Shlomo Zabłudowicz (1916–1994), jonka isä oli rabbi. Hän selvisi ainoana perheestään niin Litzmannstadtin geton kuin työ- ja keskitysleirin kauhusta. Toisen maailmansodan jälkeen hän päätyi Ruotsin kautta Suomeen, käveli Tampellan herrojen puheille ja alkoi viedä perinteikkään tamperelaisen teollisuuslaitoksen laadukkaiksi tunnettuja kranatinteitä ja tykkejä Israelin kautta ympäri maailmaa. Hän oli mm. hankkimassa Suomessa aseita talvella 1948 Israelin itsenäisyyden taistelijoille. Myöhemmin hän oli junailmassa Tampellan ja israelilaisen Solel Bonehin yhteisyritystä Soltamia, josta omisti itse myös pienen siivun. Tampellan asekaupoista pidettiin kuitenkin suu supussa ja suoraan myös kiellettiin kaikki kaupankäynti tarviensa.

Daily Telegraph on todennut vuonna 1994, että Zabłudowicz olisi pystynyt myymään vaikka lumikenkiä Arabiaan eli miehen kyvyt tunnustettiin ulkomailla ehkä Suomea paremmin. Zabłudowicz sukuloi maailmalla maiden johtajien kanssa, tutuiksi tulivat niin Golda Meir kuin

Matti Mörttinen
Shlomo Zabłudowicz
– Holokaustin kauhusta
salaperäiseksi suomalaismiljardööriksi
Into Kustannus Oy, 2021

Indira Gandhikin. Vasta vuonna 1974 Suomen passin saanut Shlomo Zabłudowicz asui vaimonsa Polan kanssa eläkevuosinaan myös Israelissa, jossa hänellä on huppea huvila Kesareassa.

Mielenkiintoinen tieto miehen matkustelusta on, että työmatkoillaan Euroopan metropoleissa hän halusi yöpyä samoissa hotelliisiveiteissä, joita Adolf Hitler oli aikoinaan käyttänyt.

Mittavaan omaisuuden kansainvälisenä asekauppiana kerryttänyt Zabłudowicz vältteli julkisuutta, ja hänen elämästään on tiedetty varsin vähän. Shlomon vuonna 1953 syntynyt poika Poju Zabłudowicz on myös pitänyt isänsä tavoin varsin matalaa profilia julkisuudessa.

Matti Mörttisen teos on ensimmäinen tästä mystisestä ja monikielisestä, keskitysleiriltä Suomeen päätyneestä maailmankansalaisesta kirjoitettu kirja.

Kirja imaisee lukijan välittömästi mukaansa, tuntuu kuin lukisi parhaintakin vakoojaroamaania, jossa liikutaan ristiin rastiin maailmalla. Aineksia olisi varmasti mielenkiintoiseen elokuvaankin, jos joku ohjaaja huomaisi tilaisuuden...

Kimmo Janas

Lyhyestä virsi kaunis

Uusi huippuluokan viihdejärjestelmä Flying Spur- ja Bentayga-malleihin

Bentley esitteli Flying Spur- ja Bentayga-malleihin uuden takaistuimen matkustajille suunnatun viihdejärjestelmän. Bentley Rear Entertainment tarjoaa uusinta liitettävyysteknologiaa, joka yhdistää erittäin joustavan viihdejärjestelmän ja luokkansa johtavan, molemmissa malleissa jo olevan Naim for Bentley -äänentoistojärjestelmän.

Nerokkaan "bring your own device" -konseptin ansiosta asiakkaat voivat vaivattomasti ja ilman kaapelikytkentöjä suoratoistaa sisältöjä omasta älypuhelimistaan, tietokoneestaan tai tabletistaan Bentley Rear Entertainment -järjestelmään.

Poikkeuksellisen vahvan elämyksen tarjoava viihdejärjestelmä sisältää kaksi 10,1-tuumaista teräväpiirtonäyttöä, jotka on kiinnitetty etuistuimien selkänojiin takapuolelle. Näytöt ovat irrotettavia, niissä on kristallinkirkas grafiikka, jopa 1920x1080 pikselin resoluutio ja ne tarjoavat täydellisen näyttökokemuksen matkalle.

Takaistuimien matkustajat voivat syöttää sisältöä järjestelmään ja Bentley Rear Entertainment -näytöille sekä iOS- että Android-mediasovelluksista. Jos sekä laite että Bentley Rear Entertainment -järjestelmä ovat samassa WiFi-verkossa, matkustajat voivat katsoa näytöiltä esimerkiksi Amazon Prime-, Disney+ sekä Apple TV -sisältöjä.

ekumeeninen. Vähemmistökirjat osallistuvat käännoksen kuluihin edustajien resurssikulujen muodossa. Vanhan testamentin tekstimassa on noin kolme kertaa laajempi kuin Uuden testamentin teksti. UT2020 valmistui kahdessa ja puolessa vuodessa. Vanhan testamentin tekstiin sisältyvä käänntämisen kannalta sekä helpompia että haasteellisempia jaksoja. Käänntämisen on arvioitu vievän kuusi vuotta.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinto
Luterilaisen Kulttuurin Säätiö on myöntänyt vuoden 2021 tunnustuspalkinnon oopperalaulaja, ro-

vasti Esa Ruuttuselle. Ruuttunen on suomalainen baritoni, joka ennen oopperauraansa toimi kymmenen vuotta pappina.

Palkintoperusteissa todetaan, että "Esa Ruuttunen on taiteilijana ja pappina toteuttanut monia kutsuja. Hän on tehnyt merkittäviä kotimaisia ja kansainvälisiä oopperaroolleja. Sen lisäksi hänet tunnetaan kirkkomusiikin ja hengellisen musiikin taidokkaana tulkitsijana. Ruuttunen on pitänyt esillä virsien ja liturgian merkitystä jumalanpalveluselämässä ja korostanut kirkkomusiikin yhteisöllistä luonnetta. Oopperaurallaan hän on tehnyt myös monia Raamatun ja kirkkohistorian merkikkeitä esittäviä rooleja".

Luksusta sähköisten tila-autojen segmenttiin

Uusi Maxus MIFA 9 on luksusta-tila-auto, joka on täynnä uusinta teknologiaa ja eksklusiivisia yksityiskohtia. Samalla se on Maxuksen yksi ensimmäistä ajoneuvoista, joka hyödyntää uutta MIFA-alustaa.

MIFA 9 on suuri tila-auto (pituus 5 370 mm, leveys 2 000 mm,

korkeus 1 840 mm), joka tarjoaa valtavat sisätilat sekä kuljettajalle että matkustajille. Kaikissa istuimissa on 6-suuntainen elektroninen säätö ja ne ovat sekä tuuletettavat että lämmitettävät. Lisäksi kaikissa istuimissa on hierontatoiminto, joka tuo luksusta pitkille matkoille.

Muotoilua hallitsee terävän selkeä ja futuristinen ilme, joka jatkuu myös auton sisätiloissa. MIFA 9:ää kehitettäessä tavoitteena oli luoda huipputekninen ja ylellinen avaruus-alusmainen tunnelma ja auto onkin täynnä huipputeknologiaa ja viihdelaitteita.

Uuden MIFA 9:n odotetaan tulevan markkinoille Suomessa vuoden 2022 lopussa.

SAIC Maxus on julkaissut vahvan laajentumisstrategiansa tulla yhdeksi maailman johtavista sähköautojen valmistajista. Vastatakseen jatkuvasti kasvavaan markkinoiden sähköautojen kysyntään sekä kilpaillakseen huippuluokan segmenteissä, SAIC Maxus on kertonut tuovansa markkinoille jopa 10 uutta sähköautomallia seuraavan kolmen vuoden aikana.

Boheemi

Jussi Kosola

Monaasti kuultu kertomus elävästä elämästä: Boheemi. Huba määritelmä yhyrellaasesta inhimillisen mitattarin lukemasta... Wikipediasta kopioitua: "Boheemi on 1800-luvulla Ranskassa yleistynyt termi, joka kuvaa taiteilijoita ja kirjailijoita, jotka viettävät erikoista ja epäsäännöllistä elämää".

Onhan sitä viliely moninaasis yhteyksis, ja oon ymmärtämäs sen tosiaan olevan laajemminkin esiintyvä käsite vrt. mitä Wikistä löytyy. Jotenkin tuntuu, että otsikko on johonakin mittakaavas sukulaassuhteas palio käytettyihin: Kylähullu & Gamel-bootsi-miäs-termiin. Ainakin ensimmäinittu alakaa olla katuavaa kansanperinnettä vrt. ennen kun niitä löytyy likipitään joka kylästä ja määritelmänä oli: Ympäristölle vaaratoon tyyppi, joka ny vaan eli täysin omallaastansa elämää sen kummemmin välittämätä, mitä muut piittaa toimintamallistansa/käytöksestensä.

Monaasti nämä räiskyvät persoonat, kaikkien kolomen sortin nimikkehen alle päätyvät, omaavat monaasti sen vetehen piirretyn viivan; hulluuren ja nerouren rajan. Sitähän voi tarkastella/määritellä molemmista perspektiivistä.

Omas kaveripiiriskin (esimerkkitaupaus) sellaanen persoona oli. R.I.P. Muistan ensimmääsen kohtaamisen, kun olimma moottoripyäreissulla Lapis, niin hualtsikalla tämä kaveri oli porukoonensa ja tankkauksen yhteyres tarkisti motukkansa öliyt, minkä seurauksena alakoo kovahan äänehen möykän: "Tämähän viää enemmän öliyä ku vanha riisseli!" Ulukoonen olemus oli muutenkin omas sariasnansa huamiota herättävä. Siinä ku vuasien saatos tulimma tutuuksi, niin oli kyllä kaverilla melekoiset elämäntavat. Asuu milloin ulukomailla, mm. Briteis, milloin Lapualla autotalis jne. ja ruakansa keräs pääsääntöösesti roskiksista. Olian kerrankin niin, että kesähelteellä oli aloottanu "lounahansa" keräämillänsä roskiksen antimilla, ja hyvin kiintiät uppos ääntä kohoren, mutta maitopurkista ku meinas ottaa hömpsy, nii oli severtan hapannu, ettei tullukkaan purkista pihalle. Nou hätä, reipas ravistelu tölökille liäventi viskositeettiä sopivasti toimiaksensa ruakajuamana. (Älä kokeele tätä kotona.)

Toisahalta tarkastelles kaverin älykkyys loisti vaikkapa kiälitairoolla: Aijoolta ennen navigaattoria moottoripyäräporukka kun lähti kiärtämähän Eurooppaa, niin tämän "matkanjohtajan" toiminnalla, yhtäläilla kiälitaitonsa ku ajoväylien valintojensa olles hallinnas reissu oli onnistunu jouhevasti. Teknisellä osaamisellansa hän loisti kans, "malami" totteli tyästyes milloin mihinkin muatohon. Pitäähän severtan viällä poimaasta, että oli kerran joku tuttu hänehen törmänny valintamymläs herelmäosastolla. Mitä ihimettä teet? Täs on hyvä puntarooro moottorin täittyjä osia, rikitaalinen herelmävaaka näyttää tosi tarkat lukemat. Tätä muistelua vois jatkaa elämänkerran mitalta, mutta kartalle varmanhan lukija pääsi, että melekoonen boheemi oli tämä eresmenny kaverini.

Raamatusta löytyy kans boheemia. Johannes Kastaja erusti tätä lajia, ku erämaas kortteeras vetiminä, ei ny Gamel-bootsit mutta kamelista oli hänen vetimensä valamistettu ja ruakavaliuhonsa kuuluu mm. heinäsiikat. Hänellä piias kuulijoota/yleesyä ja sanomansa oli tärkeä: Jumalan valtakunta on tullu lähelle! Hän oli tianraivaaja, joka pohojusti kuulioollensa tärkeintä tapahtumaa maan päällä: Messiahin ilmestymistä kansansa keskelle. Omaasuuskansa orottikin sen tapahtuvaksi, Rooman vallan alle joutunehena he kaipasivakkin Häntä tulevaksi vapauttajaksi raskahan ikeen alta. Toki orotuksihin liittyy lähinnä suuri sotapäällikkö uliaahine ratsuunensa jne. määritelmänensä, mikkä yhyristetähän moisehen savottahan. Toisellaases muaros tämä asia sitte eteni. Itämaan tiätäjäkkin oli perillä siitä, että Messias syntyy ja Beetlehemihin tämä orkesteri sitte päätyy tähären opastamana kumartamahan tallin seimehen kapaloottua Jeesus-lasta. (Jokku Raamatun tulukittiat määrittelöö, että olis jo siinä vaihees päässy tuvan pualelle.) Ylipappia ja fariseuksia siälä ei näkyny. Oliskohan niille tullu blackoutti, vaikka olivat kyllä profetiät lukenehet Pyhistä kiriootuksista. Toisahalta sekin on hiano luku, kun Herran enkeli ilmestyy keron paimenille, tavallisille äijille, jotka pääsivät ensimmäästen joukos häntä tervehtimähän. Jeesus varttuu aikuuseksi raksamiäheksi, mutta kolomekymppisenä vaihtoo alaa: Keräs oman "orkesterin" jolle alakoo opettaa, kuka Hän oikiasti on ja eleli tosiaankin boheemisti lähintensä kans, piittaamata siitä, mitä kukin Hänestä tuumii. No hommahan meni pulukkahan, Jeesus kohtas niin monenkiriavaa sakkia ja hänestä tykättihin, eikä ihime ku paranti sairahia, teki ruakkimisihimeen, herätti kuallehista ja toki listaa vois jatkaa. Ainut puulaaki, jonka kans Hän ei tullu juttuhun, oli nämä kirianoppinehet ja fariseukset, jotka olivat jatkuvasti kyttämäs Jeesuksen tekemisii. Siinä vaihees niillä meni täysin kuppi nurin, ku Jeesus ilmootti kuka Hän on: Jumalan Poika. Siitä seurasi, että nämä ylipappi kimppahan lyttätynehenä halusivat Hänelle kualemantuamion Jumalan pilikasta. Kaikemmailman salaliittoteorioolla nämä saivakkin tahtonsa läpi ja niin Jeesus tuamittihin ristihinnallitavaksi. Siinä vasta tapahtumaketju alakaskin: Viimmees sanat Jeesuksen suusta oli antaessansa henkensä: "Se on täytetty".

Eliikkä sun ja mun syntiemmä takia Hän antoo ittensä kertakaikkiseksi uhuriksi, sovittaen ne kualemallansa. Hautakaan ei häntä pirätelly: Nousi kolomantena päivänä kuallehista, ilmestyy opetuslapsillensa ja antoo lähetykskäskyn: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikista kansoista minun opetuslapsiani". Eliikkä se sanoma on saavuttanu kaukaasen pohjojoosen maankin: Suomen ja tääläkin se sanoma tänäpäivänäkin on jaettavana. Oothan lukija varmistanu, että Jeesus Kristus on sun syrämmes Herra, jolloon hänen kallis Pyhä sovintoveri on sunkin sialus hinta ja iankaikkisuusosoote näinollen Taivahas.

Pohojammmaan kautta...

t o s i k u v a t

Vakiojoululahjoihini on jo vuosia kuulunut uusi Ilkka Remeksen romaani, joka tulee sitten ahmittua kinkun syönnin ohessa. Jokaisen kirjan kohdalla olen ihmetellyt, miksi Remeksen työt eivät ole päätyneet elokuviksi. Aineksia ainakin olisi, kirjailijahan yhdistelee varsin vauhdikkaalla tavalla fiktiota ja päivän politiikkaa ja maailman tapahtumia. Remes on itse todennut, että hänen tarinoitaan on aina pidetty liian isoina valkokankaalle.

No nyt tuo odotus on päättynyt ja vuonna 2006 ilmestynyt bestseller "6/12" ilmestyi Omerta 6/12 -nimisenä elokuvateattereihin 19.11.

Toimintatrillerissä Suomen itsenäisyyspäivän juhlavastaanotto keskeytyy tylsti kun presidentinlinnaan hyökätään, ja valtionjohto otetaan panttivangiksi. Suojelupoliisin Max Tanner (Jasper Pääkkönen) määrätään neuvottelijaksi panttivankikriisiin, jonka taustalta löytyy terrori-iskuksi naamioitu suunnitelma Euroopan turvallisuuden horjuttamiseksi. Tannerin on tehtävä rohkeita ja kipeitäkin ratkaisuja selvittääkseen, kuka on iskun takana. Panoksena on ihmishenkien lisäksi koko Eurooppaa uhkaava turvallisuuspoliittinen kaaos.

Omerta 6/12 -elokuvan teosta ja varsinkin sen ongelmista on kirjoitettu lehdistössä huomattavasti enemmän kuin itse elokuvasta, mikä on varmaan osaltaan lisännyt yleisön kiinnostusta elokuvaan. Omerta 6/12 oli avausviikonloppunaan elokuvateattereissa selkeä ykkönen 17 847 katsojallaan.

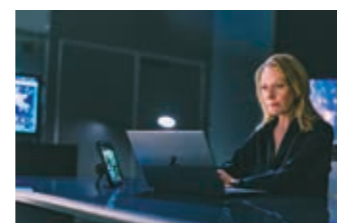
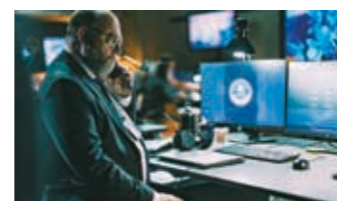
Elokuva on myyty jo mm. Pohjoismaihin, Espanjaan, Saksaan, Itävaltaan, Sveitsiin, Luxemburgiin ja Puolaan. Ensi-iltansa se sai Suomen lisäksi myös Virossa.

Yli kahdeksan miljoonaa euroa maksanut elokuva on poikkeus suomalaisiksi elokuviksi, mutta sitä tehnyt työryhmäkin oli massiivinen – elokuvan te-

OMERTA 6/12

koon osallistui yhteensä runsaat 500 elokuva-alan ammattilaista. Tietysti kannattaa muistaa, että

kaikki tapahtui vielä keskellä pahinta korona-pandemiaa.

Mahtavasta suomalaisesta toimintaspektaakkelista kertoi ohjaaja ja tuottaja Antti J. Jokinen joulukuussa 2019. Kuvaukset kuitenkin keskeytettiin syksyllä 2020 Jokisen jäädessä työuupumuksen takia sairaalomalle. Kun koko paletti meinasi hajota käsiin, saatiin uudeksi ohjaajaksi Aku Louhimies, joka käsikirjoittaja Jari Olavi Rantalan kanssa pelasti, mitä pelastettavissa oli. Alkujaan oli tarkoitus tehdä kaksi elokuvaa ja tv-sarjaa, mutta lopulta hanke supistui yhdeksi elokuvaksi ja myöhemmin C Morella julkaistavaksi 4-osaiseksi sarjaksi.

Kyllähän Suomessa on osattu viime vuosina tehdä hyviä jännäreitä televisioon (Karkurit, Karppi jne.) mutta varsinaista toimintaelokuvaa ei täällä ole aikaisemmin purkittu. Mutta nyt on, vauhtia ja vaarallisia tilanteita riittää – varsinkin takaa-ajokohtaus Helsingin öisillä kaduilla on näyttävää jälkeä.

Pakko myöntää, että lopputuloksesta huomaa myös tekoki-

reen – kun liikkeelle on jouduttu lähtemään kesken projektin lähes nollasta – Jokisen jäljiltä elokuvassa on kuulemma vain noin minuutin verran tavaraa. Kiire näkyy mm. henkilöahmoissa, jotka jäävät ehkä hieman liian ohkaisiksi.

Mutta kaiken kaikkiaan ihan menevä toiminta-elokuva, jossa on onnistuneesti käytetty digitehosteita yhdistettynä nopeisiin leikkauksiin. Runsas kansainvälisten näyttelijöiden käyttö luo vielä lisää "uskottavuutta". Ei paha!

Kimmo Janas

Omerta 6/12

Käsikirjoitus: Jari Olavi Rantala, Antti J. Jokinen ja Mika Karttunen
Ohjaus: Aku Louhimies
Näyttelijät: Jasper Pääkkönen, Nanna Blondell, Sverrir Gudnason, Cathy Belton, Pertti Sveholm, Joonas Saartamo, Laura Malmivaara, Wanda Dubiel, Robert Enckell, Nika Savolainen, Andrei Alén, Kris Gummerus, Pekka Strang, Eero Milonoff, Dragomir Mrsic, Miodrag Stojanovic, Slaven Spanovic, Zijad Gracic, Michael Yare, Märt Pius, Priit Pius, Mirtel Pohla, Juhan Ulfsak

IS-TOIMI Oy

torninosturiasennus
ja huolto
p. 0500 15 15 15

E-S Tuomikoski Oy
Suurikyläntie 151 • 07820 Porlammi
0500 – 711 199

Toimiala: Maantiekuljetukset

AJATONTA AUTOKAUPPAA JO VUODESTA 2015.

AUTO .fi
VERKKOKAUPPA

Aina ja kaikkialla.

Uskon asiat ovat kuuluneet elämäni jo syntymästäni saakka. Vanhempani olivat tulleet uskoon koettuaan 4-vuotiaana esikoispojan menetyksen hukkumisonnettomuudessa. Tämän jälkeen perheemme lisääntyi kolmella pojalla, joista minä olen nuorin.

Uskoon tulonsa jälkeen vanhempani osallistuivat aktiivisesti seurakunnan toimintaan. Pyhäkoulussa sydämeeni kylvettiin uskon siemen ja sain antaa elämäni Jeesukselle 6-vuotiaana.

Monet muutot sekä vanhempieni sairastelut toivat turvattomuutta ja juurettomuutta elämäni. Seurakunta antoi elämäni tarvitsemaani pysyvyyttä.

Läheltä piti

Menetin äidin ollessani teini-ikäinen. Äidin kuoltua elämäni oli vaihe, jolloin tuli uteliaisuus nähdä ja kokea kaikkea sitä, mitä maailma voisi tarjota nuorelle miehelle. Koin sinä aikana kaksi voimakasta ns. läheltä piti -tilannetta, joilla Jumala pysäytti minut tajuamaan elämän rajallisuuden ja sain aloittaa uudelleen Hänen yhteydessään näiden tapausten jälkeen.

Ystäviä yli seurakuntarajojen

Seurakunnan yhteydestä löysin itselleni vaimon ja hänen kanssaan saimme kolme lasta, kaksi tyttöä ja pojan.

1990-luvulla lähdimme mukaan avioliittoleirille ja avio-parityö vei mukanaan. Se toi ystäviä yli seurakunta rajojen. Se sai myös pohtimaan uskon merkitystä, kumpi on tärkeämpää, sekä että pääni näkyy seurakunnassa vai se, mitä pääni sisällä liikkuu ja mitä sydämessäni uskon ja koen.

Laulusta lohtua

Usko Jumalan huolenpitoon konkretisoitui vuoden 2006 keväällä, kun makasin TAYS:issa tarkkailuosastolla kaulavaltimossa todetun tukostilanteen vuoksi ja toisen kerran 2014 eturauhassyövän hoitojakson aikana. Lapsuudessa opittu laulu "Jonk" on turva Jumalassa, turvassa on

ELÄMÄÄ HERRAN HUOLENPIDOSSA

paremmassa..." toi lohdutusta ja levon.

Laulaminen on ollut aina mieluisaa, ja olen saanut toteuttaa sitä srk:n kuorossa sekä Viestiveljien upeassa veljesyhteydessä. Matka jatkuu kiitosmielellä ja Psalmin 23 sanomaan luottaen.

"Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Hän vie

minut vibreille niityille, hän job-taa minut vetten ääreen, siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni, hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa, en pelkäisi mitään paha, sillä sinä olet minun kanssani.

Sinä suojelet minua kädelläsi,

jobdatat paimensauvallasi.

Sinä katat minulle pöydän vibolisteni silmien eteen.

Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä, ja minun maljani on ylitsevuotavainen.

Sinun hyvytytesi ja rakkautesi ympäröi minut kaikkina elämäni päivinä, ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti."

Tämän hankkimisella voit antaa SkyMissio ry:n kautta ruokaa nälkäisille Romaniassa ilman välikulua

Odotan yhteydenottoasi!

SkyMissio ry, pj Iikka Löytty, puh. 0400 596 120, iikka.loytty@gmail.com

Tervetuloa! 🐾

Norintie 1048, 61840 Norinkylä
puh 050 5910489
www.opintola.com
info@opintola.com

CERAMIC PRO -KERAAMISET PINNOITTEET RASKAALLE KALUSTOLLE!

- Kaluston puhtaanapito on helppoa!
- Ehkäisee maalipinnan haalistumista!

OHYVÖNEN.FI
Hämeenlinna - Puh. 045-179 8080

KOTIMATTO

Matot omilla mitoilla helposti verkkokaupasta tai myymälästä

MA-PE 10-18, LA 10-15 Rengastie 2, Seinäjoki p. 050 570 6941
kotimatto.fi | designfromscandinavia.com

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 2
p. (017) 383 1130
ma-pe 9-18, la 9-14

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 2
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30-16.30, la 9-13

TÄYDEN PALVELUN HAMMASLABORATORIO

Erikoishammasteknikko Timo Niemisen palvelut

- Kokoproteesit, pohjaukset ja korjaukset
- Digitaal- ja CAD/CAM-tekniikka
- Keraamiset kruunut ja sillat
- Implanttikantoiset ratkaisut
- Metallirunkoiset osaproteesit

LOISTO LABORATORIOT OY

VAASA / KVEVLAX
PUH. 06 - 322 63 00

Betsaida – Kalastajien kotikaupunki

Teksti ja kuvat: Eero Ketola

Syksyinen aurinko porottaa täydeltä terältä. Kuiva ruohokenttä muuttuu eukalyptuspuiden ja pensaiden vihreäksi seinäksi. Jordanjoki virtaa hiljalleen kohti Gennesaretinjärveä. Kirjokalastaja istuu kuivalla oksalla ja tähyilee kohti joen ranta. Nopeasti lintu nappaa pikkukalan ja syö sen jo matkalla tutulle tähyystykselle. Joen takana kohoavat muinaisen Betsaidan kaupungin kadut ja vanhat kivet.

Jordanjoen suisto on vanhaa asuinalueita. Täällä oli Gesurin kuningaskunnan pääkaupunki, ja antiikin kauppateet poikkivat kaupunkiin. Vuosia on ollut keskustelua missä tarkalleen sijaitsee Betsaida. Alueella on lukusia, vanhoja ja hylättyjä kyliä. On myös ajateltu, että on kaksi samannimistä Betsaida kaupunkia. Toinen Jordanjoen itäpuolella ja toinen joen länsipuolella.

Vuoteen 1967 saakka paikalla oli syyrialaisen vartiopisteen ja bunkkereita. Maasto oli rankasti miinoitettu. Kuuden päivän sodan jälkeen arkeologiset kai-

► Syyrian armeijan vartiopaikka vuoteen 1967 saakka.

▼ Syksyinen viikunapuu.

▲ Vanha eukalyptuspuu Betsaidassa.

vaukset alueella ovat päässeet vauhtiin. Useimpien arkeologien käsityksen mukaan Raamatun Betsaida sijaitsi joen itäpuolella, ja Khirbet et-Tel eli ”Tell” on oikea sijaintipaikka.

Jeesuksen ensimmäisistä opetuslapsista Andreas, Pietari ja Filippus olivat kotoisin Betsaidasta. Betsaida tuli tunnetuksi Jeesuksen vastaisesta toiminnasta. Tästä kaupungista Jeesus kutsui kuitenkin ainutlaatuiset palveli-

jansa. Yleisen ilmapiirin tuuli oli vastainen. ”*Voi sinua, Betsaida*”, soimasi Jeesus kaupunkia. Siellä oli kuitenkin niitä, jotka rakastivat Jeesusta.

Jeesus vetäytyi Betsaidan lähelle yksinäisyyteen apostolien kanssa. Tämän kuullessaan ihmiset lähtivät lähialueelta ja Betsaidan kaupungista Jeesuksen luo. Luukaan evankeliumissa, luvuissa yhdessä kerrotaan tästä Jeesuksen ensimmäisestä

ruokkimisihmeestä. Jeesus siunasi viiden leivän ja kahden kalan ja se oli riittävästi noin 5000 miehelle. Tähteitä ei heitetty pois vaan ne kerättiin. Niitä jäi kaksitoista korallista. Jokaiselle opetuslapselle yksi kori.

Toinen Jeesuksen ruokkimisihme tapahtui Dekapolin alueella. Dekapoli, ”Kymmenen kaupunkia” sijaitsivat Jordanjoen ja Gennesaretinjärven itäpuolella.

Betsaida on kiinnostava koh-

▲ Betsaida sijaitsee alueella, jossa Jordan laskee Gennesaretinjärveen. Betsaidan nimi tarkoittaa ”Pyyntipaikka”.

de kaikille Raamatusta kiinnostuneille. Jordan-puistossa sijaitseva raunioalue toivottaa ystävällisellä opastuksella kaikki tervetulleiksi.

▼ Matkailijat saapumassa muinaiseen Betsaidaan.

Ihmeinen sanoma

Keijo Niskala

Meneillään olevan syksyn aikana käsiini osui noin 40 vuotta sitten kotiimme päätynyt LP-levy, joka oli viime vuodet levännyt rauhassa runsaan äänitekokoelmamme joukossa. Nyt tuo LP pääsi taas kodissamme soitettavien äänitteiden kärkisijoille pitkäksi aikaa.

Levyä löytyi mm. Bengt Forsbergin esittämänä monia vanhoja hengellisiä lauluja, joista erityisen puhuttelevaksi koin laulun: ”Ootko päiväsi avannut kiitoksella, ootko Herralle polvistunut? Ootko kohdannut Jumalan nöyryydellä, – joka aamu on armonsa uus!”

Jatkossa on monia, kristityille tärkeitä kysymyksiä, kuten; olenko aamunavaushetkenäni puhunut sydäntäni painavista asioista Herralleni – ja olenko muistuttanut Häntä huolistani rukouksalttarillani – sivumennkö? Ei, vaan kunnes poistunut on huoleni. Tuossa laulussa oli ainakin minulle kuin pieni saarna – muistinkertaus siitä, mitä aamunavaus Vapahtajani kanssa voi merkitä kristitylle henkisesti ja hengellisesti. Tätä vanhaa äänitettä ei varmaan löydy enää kuin ehkä korkeintaan kirpputoreilta – joten äänitteen mainoksena tätä en ole kirjoittanut. Mutta muistuttakoon tämä kirjoitukseni kyseisen laulun tärkeästä sanomasta jokaista lukijaani.

Aikakautemme, jossa me nyt elämme, ei juurikaan opeta, eikä suosi elämäntapaa, jossa hiljennytään Jumalan kasvojen eteen uutta päivää aloitettaessa.

Monien aikalaistemme päivä alkaa kiireellä. Herätessämme talouselämämme oravanpyörä on jo niin kovassa vauhdissa, että uskon monen lukijan kokevan ehtivänsä sen kyytiin vain hädän tuskin, kunhan riittävän nopeasti pukeudutaan, ja syöksytään vauhdilla kukin oman työkuviensa ohjaksiin.

Kiire on ja erinäiset tulostavoitteet painavat päälle, puhumattakaan nyt omakohtaisesta aamuhiljentymisestä, - huolien ja asioiden tai kiitoksensa kertomisesta Jumalalle.

Uskon, että tämä aikakautemme säätelemä, itsekullakin hieinan erilainen tulostavoitteiden suorituspaaine, – on muodostanut monen, itsensä kristityksi kokevankin elämänrytmin sellaiseksi, että nämä Jumalalle asioistaan

puhumisen hetket ovat jääneet harvinaisiksi kohtaamisiksi.

Jospa tämän vanhan laulun sanoman toteuttaminen meidän itsekunkin elämässä, voisi näyttää todeksi myös sen, että tämän elämäntavan myötä koetaan tuomittaamaton siunaus siitä, että jokainen päivä hänen armonsa on uusi meille, jotka sitä häneltä pyydämme päiväämme. Sehän tuon laulun ydinsanoma on! Kirjoituksessa mainittu musiikkikappale on myös YouTube-sa kuunneltavissa ainakin toistaiseksi: <https://www.youtube.com/watch?v=s6qrgwqjrl>

Toivon, että tämän sanoman omaksuminen voisi tapahtua meidän jokaisen elämässä, ja olla tarvittaessa myös parannuskentekohetki Jumalan edessä.

KAIKKI MITÄ TARVITSET PYÖRÄILYYN

CHEBICI
chebici.fi | 09 286 559 | Vanha yhdistie 2 | 04430 Järvenpää

Ein Gedi rukousöljyt

- 7,5 ml lasipullo • eri vaihtoehtoja
- postitus onnistuu kirjekuoressa

Maahantuonti ja myynti vuodesta 1992:
Tabita Products Oy • (06) 3209 110
tabita@engedi.fi • www.engedi.fi

11,50 €

GNN
Good News Networking
www.gnn.fi

”jotta he saisivat kuulla”

Seisotko kalliolla?

SUOMEN MAATUTKA PALVELU
www.maatutkalla.fi

ILOUUTISET.fi

120 vuotta RAILHOPE SUOMI

Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys ry

Vireä, kansainvälisiäkin yhteyksiä ylläpitävä yhdistyksemme kutsuu sinut mukaan toimintaansa.

Lisätietoja saat osoitteesta:
www.railhope.fi,
sähköpostilla:
rky@railhope.fi
tai soittamalla
puheenjohtaja Iikka Löytölle
p. 0400 596120.

Olet sydämellisesti tervetullut joukkoomme!

HYVÄÄ JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 2022

Keto Harvesters
www.kone-ketonen.fi

Renault Arkana E-TECH 145 Hybrid

Kimmo Janas

Renaultin uutuus-SUViin ei suinkaan tarvitse istuutua arkana, vaan tilaa löytyy isommallekin kuskillle.

Renault on koko toimintansa ajan luonut tyyliisuuntia, jotka ovat pian yleistyneet muillakin autovalmistajilla. Kuusikymmentä vuotta sitten Renault 4 aloitti monikäyttöautojen esiinmarssin, ja kymmenen vuotta myöhemmin yhtiö esitteli näppärän Renault 5-mallin eli nykyisen Clion edeltäjän. Tilautopuolella suunnannäyttäjänä toimi Renault Espace ja vuonna 1996 oli vuorossa kompakti Megane Scenic.

Sulava katumaasturi

Nyt on vuorossa markkinoiden ensimmäinen kohtuuhintainen katumaasturi Renault Arkana.

Renault Arkanan hinnat ovat todellakin varsin inhimilliset, bensamoottorisen Arkana TCE 140 EDC Zenin hinta on vajaa 29 000 euroa ja hinnaston yläpään E-TECH 145 Hybrid R.S. Linen karvan alle 33 000 euroa. Meillä kokeiltavana ollut E-TECH 145 Hybrid Intens maksaa 32 830,65 euroa. Mielenkiintoista on, että maahantuojaan kertoman mukaan bensamallin kysyntä on ollut todella vähäistä ja asiakkaiden päähuomio on keskittynyt hybridiversioon.

Arkana on coupémaisella korilla varustettu katumaasturi.

Meillä ajettavana ollut Arkana oli E-TECH 145 Hybrid, mutta saatavana on myös TCE 140 EDC-mikrohybridi.

Arkanan tunnistaa Renaultiksi takavaloistaan.

Ensisilmäyksellä tulee mieleen BMW X4 tai Mercedes-Benz GLC Coupé – mutta joka tapauksessa muotoilu on ainakin minun silmääni todella tyylikästä ja sulavaa. Näyttävyyden lisäksi Arkanan korissa on jopa neljänneksen alhaisempi ilmanvastus kuin vastaavissa "tavallisissa" katumaastureissa.

Vakaata menoa

Arkanan perusrakenne eli pohjalevy on sama CMF-B-perusa-

kenne kuin Renault Capturissa, mutta jonkin verran venytetty. Perusrakenteen modulaarisuus mahdollistaa auton isot mitat. Akseliväli (2720 mm) on kuitenkin pidempi ja kokonaismitaltaan (4568 mm) Arkana on jopa pidempi kuin Kadjar. Ja tilaa Arkanassa on sisälläkin erittäin mukavasti ainakin normaalimitaiselle ja -kokoiselle kuskillle. Vaikka hybridiakku varastaakin jonkin verran (33 litraa) tavaratilasta verrattuna bensiiniversioon, tavaroillekin on tarpeeksi

tilaa. Useinhan coupé-korien ongelmana on takapenkillä vähäinen pääntila, mutta Arkanan suunnittelijat eivät ole sortuneet tähän perisyntiin, vaan hattu pysyy päässä pidemmälläkin matkustajalla.

Jousitus on varsin jämää, mutta ajossa siihenkin tottuu, eikä hätkähtelee hidastetöyssyjen kohdalla. Toisaalta 20 cm maa-vara helpottaa korkeampiakin reunusten ylitystä. Pohjalevyn ansiosta kulku on muutenkin vakaata, eikä mutkissa kallistella turhaa.

Ajo on jopa yllättävän hiljaista, niinpä monipuolista ääniohjausta käytettäessä ei kuskin tarvitse huutaa ääni käheänä auton tietokoneelle ohjeita.

Turvallista ajoa

Renault Arkanassa on sama voimalinja kuin Clio E-TECH -mallissa. Merkittävin parannus on ▶

Vapaasti hengittävän bensamoottorin ja itselataavan sähkömoottorin yhteisteho on 143 hevosvoimaa.

▼ Sisätiloiltaan Arkana edustaa Renaultin nykytyyliä.

▼ Takana on riittävästi tilaa pidemmillekin matkustajille, eikä kattokaan kaareudu liian jyrkästi vaan pääntilaakin jää.

► ajoakun nestejäähdytys. 1,6-litrainen bensiinimoottori kehittää 69 kW ja sähkömoottori 36 kW, minkä lisäksi autossa on 15 kW käynnistysgeneraattori eli suurimmillaan voimalinjan teho on 105 kW eli 143 hevosvoimaa. Vaikka teho saattaa kuulostaa suhteellisen vähäiseltä, Arkana liikaa kuitenkin ripeästi, kun käsky käy.

Verrattaessa tätä täyshybridin bensaversioon mikrohybridin suurin ero on kulutuksessa, joka jää täyshybridillä reilun litran alhaisemmaksi eli liikutaan 5,0 litran paikkeilla.

Älykäs monitilavaihteisto käyttää moottoreita automaattisesti energiaa säästäen. Vaihteistossa on teoriassa peräti 15 ajotilaa, joilla automaattisesti optimoidaan voimalinjan toimintaa.

► Niin etu- kuin takamatkustajillekin on tarjolla 2 usb-liitäntää.

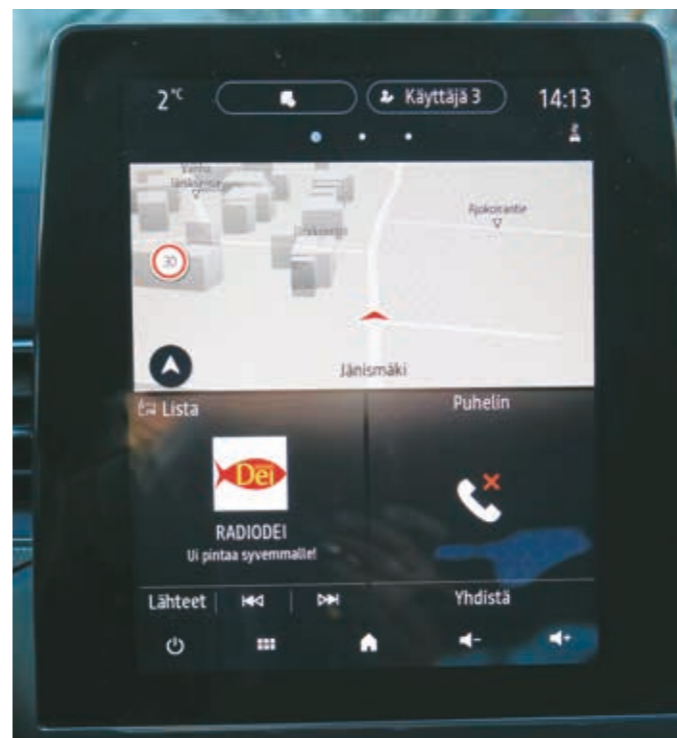
◄ 7-tuumaista digitaalista mittaristoa voi muokata oman mielensä mukaiseksi.

◄ Onneksi kaikkia säätöjä ei ole sisällytetty kosketusnäyttöön, vaan osalle toiminnoista löytyy vielä perinteiset pyöritettävät tai paineltavat namikat.

Kaupunkiajossa käytetään sähköä jopa 80 prosenttia ajasta, mikä tietenkin parantaa kokonaistaloudellisuutta. Jarrutusenergian talteenotto on jopa niin tehokasta, että on helppo ajaa ns. yhden polkimen tekniikalla.

Ja kuten nykyautoissa yleensäkin, mukana on jos jonkinlaista kuljettajaa avustavaa järjestelmää. Monipuoliseen ADAS-pakettiin kuuluvat aktiivinen hätäjarrutusjärjestelmä sekä jalankulkija- että pyöräilijätunnistimella, moottoritie- ja ruuhka-avustin, kaistavaroitin ja -avustin, kuskin vireystilan valvonta. Intens-varustetasosta alkaen tulee pakettiin myös katvealueen valvontajärjestelmä ja peruutettaessa risteävän liikenteen varoitin.

▼ Renkaan korjaussetti ja tunkki löytyvät omista kotelostaan.

► 9,3-tuumainen Easy Link -pystynäyttö toimii kosketuksilla ja pyyhkäisyillä. Navigaattori varoittaa nimismiehen valvontakameroista hyvissä ajoin ja näyttää myös läheisten bensa-asemien hintatason.

► Automaattinen monitilavaihteisto toimii sulavasti. Normaalin D-vaihteen lisäksi on valittavana myös B, joka ottaa jarrutusenergiaa talteen hieman riva-kammin.

SUOMEN YRITYSMYYNTI
Luotettavaa yrityskauppaa vuodesta 2003

Tutustu kymmeneen myytävänä oleviin yrityksiin:
www.suomenyritysmyynti.fi

ATENO
OY

**Laserleikkauksesta
särmäkseen, koneistukseen ja
hitsaukseen – osavalmistuksen
ammattilainen**

Tehoa osien valmistukseen
Ateno Oy
Kärriäntie 5, 62500 Evijärvi

www.ateno.fi

► Tavaratila on 480 litran kokoinen eli suurempi kuin hybridikilpailijoissa. Kun takapenkit taittaa alas, tavaratila kasvaa yli 1,2 kuution kokoiseksi.

▼ Tavaratilan monikäyttöisyyttä lisää kaksitasoinen lattia.

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset
teollisuudesta hautajaisiin)
yli 30v kokemuksella.

KASSATALON
kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

Tosimiehet start your engines!

Netistä:

- lehtitilaukset
- osoitemuutokset
- vanhat numerot
- kaupan tuotteet

www.tosimies-lehti.fi